

Belföldi hírek

bb.1.,, tavasz van, gyönyörű....., - a madách színház fiataljainak gálaestje a kisz ix. kongresszusa tiszteletére

i/nn/fe/a/-cz

1976. május 6.

hétfőn este, a kisz kongresszus küldöttei, vendégei - s a rádió, meg a televízió jóvoltából a hallgatók és nézők milliói - lesznek jelen azon a nagyszabású, reprezentatív gálaesten, amellyel a madách színház köszönti az ifjúkommunisták tanácskozását. a népszerű budapesti együttes pártalapszervezetének fiataljai határoztak úgy, egyetértésben a színház igazgatóságával, hogy sajátos munkafelajánlasként - vállalják a műsor megszervezését, kollektív összeállítását. a kisz központi bizitsága támogatta az ötletet, s a fiatalok közösen nekiláttak a versek, dalok válogatásához, a színpadi próbákhoz.

mint szirtes tamás, aki kerényi imrével együtt az est rendezője - elmondta az mti tudósítójának a,, tavasz van, gyönyörű,, című műsoruk tulajdonképpen három részből áll majd. a bevezető az ifjúságot köszönti ünnepén, a tettvágy, a tenni-akarás előtt tiszteleg, majd a második rész következik, ahol az összeállítás a múltba fordul.

/folyt.köv./

bb.1./, tavasz van.....folyt./-a

Idézetek és dalok segítségével elevenítik fel a színészek haladó hazai és nemzetközi hagyományainkat, azokat, melyeknek emléke elevenen él valamennyiünkben és meghatározza világnézetünket. A befejező rész ismét a jelenhez tér vissza és azokról a történelmi feladatokról szól, amelyek a békés építés korszakában állanak a fiatalság előtt. A műsorban elhangzanak József Attila, Áprily Lajos, Szabó Lőrinc, Nagy László, Radnóti Miklós, Baranyi Imre, Juhász Ferenc és mások versei, míg a világirodalmat Garcia Lorca, Nicolas Guillen, Brecht és mások költeményei, megzenésített versei képviselik. Beloiannis, Dimitrov, Castro és Lenin idézetek kötik össze az egyes részeket, amelyekben természetesen a zene is fontos szerepet játszik, hiszen virágénekek, lengyel, orosz, francia népdalok, néger spirituálék követik egymást. A vidám hangulatu internacionalista, politikai összeállítás közreműködői között találjuk Bencze Ilonát, Timár Bélát, Huszti Pétert, Kalocsai Miklóst, Kiss Marit, Gyabronka Józsefet, Juhász Jácintot, Paudits Bélát, Szalai Editet, s fellép a színház vezető művészei közül Bessenyei Ferenc, Mensáros László, Psota Irén, Koltai János is. A gálaműsorban szerepelnek a pécsi balett táncosai, Ránki Dezső zongoraművész, Kishonti Ildikó, a budapesti gyermekszínházból, Dinnyés József polbeat-énekes, valamint a Hellasz együttes. A díszleteket Götz Béla, a jelmezeket pedig Borsi Zsuzsa tervezi. A koreográfus: Eck Imre és Szirmai Béla.

A rádió május 12-én, szerdán délután 17 órakor a Petőfi adón közvetíti felvételtől a Madách Színház ünnepi köszöntőjét, míg a televízió hétfői rendkívüli adásnapján egyenesben kapcsolja 20.55-kor a Köruti Színházat. A tv-közvetítés vezetője: Horváth Ádám./mti/

-.-

bb.2. gazdag program az ünnepi könyvhéten

1/ró/fe/-cz

1976. május 7.

Az évről évre minden tavasszal megrendezett, szép hagyományokra visszatekintő ünnepi könyvhét a magyar irodalom, az írók és olvasók seregszemléje, közös ünnepe, egyben a hazai könyvkiadás és könyvterjesztés nagy erőpróbája. Az író-olvasó találkozókkal, dedikálásokkal, irodalmi műsorokkal gazdag eseménysorozat Budapesten és vidéken egyaránt május 28-tól június 4-ig tart.

/folyt.köv./

- 2 -

bb.2./ gazdag.....folyt./-a

Az állami könyvterjesztő vállalat a fővárosi programokat az idén minden eddiginél körültekintőbben, gondosabban szervezte meg. A kiemelt rendezvények zöme ezúttal is a nagy munkáskerületekben lesz: Csepel és Lágymányos után az idén Kőbánya ad otthont az ünnepi könyvhét országos és fővárosi megnyitójának. A nagy eseményt egy érdekes, kísérleti műsor, előzti meg: május 17 és 21 között itt rendezik meg a gyermek könyvhétet, amelyet ifjúsági könyvkiállítás, műsoros délután, s több író-olvasó találkozó színesít. A könyvhét alatt az MSZMP X. kerületi bizottsága kezdeményezésére a kerület negyven üzemében szerveznek könyv népszerűsítő programot.

A főváros többi kerülete is bővelkedik könyvheti eseményekben, izelítőkül csak néhányat említünk: Újpesten, a XI. kerületi hazafias népfront székházában és több más helyen lesz irodalmi műsor, a Danuvia művelődési központban, Csepelen, a Ganz-Mávgában és több más nagyüzemben színes rendezvényeken köszöntik a szocialista brigádtagokat.

Az idei ünnepi könyvhét mintegy másfélszáz újdonsággal várja a könyvbarátokat, s az olvasók valóban gazdag, sokrétű könyvtermésből válogathatnak a 110 budapesti könyvesboltban, a 80-nál több könyvsátornál, utcai elárusítóhelyen és a 2300-at meghaladó gyári üzemi könyvvásáron. A könyv népszerűsítése érdekében a dedikálásokon és találkozókön kívül az ünnepi könyvhéten amatőr fotópályázatot is meghirdetnek, fotóval a könyvhétet, címmel.

A vidék sem marad el Budapest mögött. A művelt nép könyvterjesztő vállalat tervei szerint ebben az esztendőben, minden megyeszékhelyen könyvutca, illetve könyvtér várja a vásárlókat. Szombathelyen, a vidéki megnyitó színhelyén - más megyékhez hasonlóan - a párt és államigazgatási szervek, művelődési intézmények képviselőivel karöltve sokrétű programot állítottak össze. Szórakoztató, kedvcsináló műsorokkal egybekötve megrendezik például a gyermekkönyvek, a művészetek, a tudomány és technika, a szocialista brigádok, a népművészetek, az olvasó ifjúság és a népek barátságának napját. Valamennyi programot a könyvek gazdag kínálatával teszik emlékezetessé./mti/

-.-

- 3 -

bb.3. mézet is, terem, a szik

vid/fm/a/-cz

1976. május 7.

a mezőgazdaságban a kemizálás általánossá válása jelentős mértékben összezsugorította a méh-legelő területeket. ezért szükségessé vált olyan fa-és cserjefélések felkutatása, amelyekkel javíthatók és növelhetők a méh-legelők. ilyen vizsgálatokhoz kiváló alapot nyújtott a püspökladányi szikkisérleti telepnek a világ minden részéből származó több mint 1000 fa-és cserjefélést nevelő arborétuma.

a csaknem tíz év óta végzett megfigyelések az arborétumban diszró 800 fa és cserjefajtát ölelnek fel, mindenképp a virágzás időpontjának, a virágtömegnek és a méh-látogatottságnak a megállapítására. a megfigyelt fajokat az akácvirágzáshoz viszonyítottan felállított kategóriákba sorolták. a végső értékelés mintegy 100 fa-és cserjefajtát talált kiválónak, s ezeket jegyzékbe is vették és javasolják a telepítéseknek. különösen gazdag virágpör-termése van a keletázsiai juharfának, a mézesfának, a tatárloncnak. valamennyi jól illeszthető be a diszró fásítási programba. jórésztük pedig erdősávok cserjeszintjébe, valamint erdőszegélyekre is telepíthető. egynémelyik vadeleséget is bőségesen terem./mti/

-. -

bb.7. ,,feltérképezik,, a bakony levéldarázs-faunáját

vid/fm/a/-cz

1976. május 7.

a zirci természettudományi múzeum kutatói,, feltérképezik,, a bakony levéldarázs-faunáját.

az utóbbi években - mióta a bakony-kutatás társadalmi bázisa kiszélesült - az ország különböző természettudományi kutató intézeteinek számos munkatársa és több magánkutató vesz részt a munkában. többszöri gyűjtés eredményeként ezideig tíz szerző összesen 92 levéldarázs-faj elterjedését írta le tudományos dolgozatában. az új bakonyi lelőhelyek a fajok elterjedéséről nyújtanak adatokat. találtak olyan levéldarázs fajokat is, amelyek a kárpát-medencében eddig ismeretlenek voltak.

az új fajok legértékesebb és ritka képviselőivel a zirci természettudományos múzeum gyűjteményét gazdagították.

a bakonyi levéldarázs kutatás része annak a több éve folyó kutató munkának, amellyel pontos képet kívánnak alkotni a bakony faunájáról és általában természeti képéről./mti/

-. -
- 4 -

bb.4. egri nyár - 1976 - gazdag kulturális, idegenforgalmi rendezvénysorozat egerben

vidöfm/a/-cz

1976. május 7.

elkészült az ,,egri nyár 1976,, részletes műsorterve, amely a város rangjához méltóan reprezentálja eger hagyományait és modern művészi törekvéseit.

az egri nyár július 9-én idegenforgalmi ankétal kezdődik, majd augusztus 20-ig több mint 50 különböző rendezvényre kerül sor a városban.

a program középpontjában az idén is a várszínházi előadások lesznek. heltai gáspár magyar dekameronját - hét bölcs meseter címmel - nemeskürti istván alkalmazta színpadra. ezt a világ-irodalmi ihletettségu szépirodalmi művet az idei nyáron az egri várban tíz alkalommal láthatja a közönség. a bemutatásra kerülő darabot romhányi lászló rendezte.

a várszínházban kerül sor bessenyei ferenc, bánffy györgy, illyés kinga előadói estjére, nemes levante pedig a dózsa györgy című monodrámát adja elő.

számos más színházi bemutatóra is sor kerül: a madách színház,, a királyi idillek,, a budapesti irodalmi színpad a,, négy monológ,, a debreceni csokonai színház a,, szeget szeggel,, a kecskeméti katona józsef színház pedig a,, figaro házassága,, című előadással jelentkezik egerben.

több komolyzenei rendezvény is szerepel a programban. hangversenyt ad a collegium musicum, az ars renata és a magyar állami hangversenyzenekar.

az egri nyári egyetem egyik tagozata a műemlékvédelemmel, másik tagozata a magyar filmművészet kérdéseivel foglalkozik. mindkét tagozatra számos országból várnak vendégeket.

a programban számos kiállítás is szerepel. sor kerül az akvarell biennáléra, török iparművészeti kiállításra, palóc néprajzi emlékek bemutatására./mti/

-. -

- 5 -

bb.5. előnevelő ,fa-bank,, szegeden - ötezer fát ültettek tavasszal a városban

vid=/fm/fé -cz

1976.május 6.

szegeden a sugárutak és a körutak korszerűsítésével egyidejűleg az öreg fákat ki kellett vágni, pótlásukról azonban a környezetvédelmi előírások messzemenő figyelembe vételével gondoskodnak. igyekeznek mindenütt visszaállítani a régi zöldállományt. a fő utvonalakon nem gyenge csemetéket, hanem hat-hét éves erős fákat ültetnek. ezek már kevésbé vannak kitéve a kipusztulás veszélyének és jobban viselik az urbanizációs ártalmakat. ugyanakkor betöltik fontos szerepüket: tisztítják a város levegőjét.

a városgazdálkodási vállalat ,fa-bankot,, létesített, ahol az ország különböző részeiből beszerzett értékes fafajokat előnevelik, hogy elegendő készlettel, választékkal rendelkezzenek és a legkedvezőbb időpontban ültethessék ki a fákat. amilyen ütemben halad a fő utvonalak korszerűsítése, olyan ütemben történhet az utánpótlás. elkészült a rekonstrukcióhoz igazodó zöldkataszteri terv, amelyben meghatározták a telepítendő fafajokat. azonos utvonalakon egységes állományu fasorokat alakítanak ki. mivel a városközpontban a szerteágazó közműhálózat nem hagy helyet terebélyes gyökérzetű növényeknek, ezért elsősorban hársakat és oszlop-formájú nemes nyárfákat, gümöjűharokat telepítenek. az előnevelt 6-7 éves fákat kertészeti szakmunkások ültették. ugyanakkor a város egyéb részein csemetéket helyeztek ki, ez utóbbiak nagy részét társadalmi munkában az üzemek, vállalatok fiataljai és más dolgozói. ez év tavaszán legalább ötezer fával gazdagodott szeged./mti/

-.-

bb.6. 450 éves kardmarkolat - feltárták az első tömegsirt a mohácsi harcmezőn

vid=/fm/fé -cz

1976.május 6.

a mohácsi harcmezőn, sátorhely közelében, befejeződött az első 1526-os magyar tömegsír feltárása, azok közül, amelyeket az utóbbi időben - a történelmi emlékpark építése során - találtak meg. kegyeletből nem bolygatták meg a csontokat, hanem lemélyítették a sír körül a területet és így most kiemelkedik a téglá formájú kusza csonthalom. /folyt.köv./

-6-

bb.6. / 450 évesfolyt/fé

a régészek megvizsgálják és dokumentálják a leleteket, fényképeket és rajzokat készítenek róluk, később ugyanis visszahantolják a sirt. ez a 4-es számú tömegsír, az újabban felfedezettek közül a legkisebb, s körülbelül 80-100 hősi halált halt magyar katona nyugszik itt.

a feltárásba bekapcsolódott k.zoffmann zsuzsanna antropológus, a magyar nemzeti múzeum munkatársa, aki embertani vizsgálatokat végez a csontokon. megállapította, hogy a tömegsírba zömmel 20 és 30 év közötti férfiakat temettek. a korhatár ötven évig terjed, de viszonylag nagy számban talált tizennyolc éveseket is. többségük robosztus alkatu ember volt. a csontokon iszonyu erejű kardvágások nyomai láthatók, az egyik koponyán például egymás mellett öt halálos erejű hasadást fedeztek fel. a tetemek nagy összevisszaságban fekszenek a sírban, nehéz eligazodni közöttük. ez a tény is megerősíti az írásos feljegyzéseket, miszerint kanizsai dorottya jobbágyai a csata után sietve földelték el a halottakat, részben a török portyázók, részben a fenyegető járvány miatti félelmükben.

a törökök fosztogatása következtében számottevő használati tárgy vagy fegyver nem maradt az elesett harcosokon. ezért igen szegényes a tömegsír tárgyi lelete. leginkább rézből készült ruhakapcsok kerültek elő - ma párizsi kapocsnak hívják-, a középkorban inggombul szolgáltak. ezek jellegzetes tartozékai voltak a magyar ruházatnak, ami újlag bizonyítja, hogy magyar katonák nyugszanak a sátorhelyi sírokban. találtak továbbá a régészek vasból készült övcsatot és hevedercsatot, kardfüggesztő karikát és kardhüvelypántot. a legérdekesebb csata-téri leletet nem a sír tartalmazta, hanem az emlékparkot építő egyik hóhívéd bukkant rá. egy jellegzetesen xv.századvégi, illetve xvi.századeleji magyar kardról van szó, pontosabban a darabjáról: a bordázott keresztvasu kardmarkolatról.

a többi tömegsír feltárására a következő napokban - hetekben kerül sor. közülük az egyik szokatlanul nagy méretű: hossza meghaladja a 12 métert, átlagos szélessége pedig a három métert, s szabálytalan formája arra vall, hogy talán része lehetett a szekértábor védelmi övének. a feltárás eddigi eredményeiből még nem lehet végleges következtetéseket levonni. a temetkező hely mérete mindenesetre arról tanuskodik, hogy az ütközet egyik kulcs-pontja volt ez a terület. alig másfélezer négyzetméternyi területen öt tömegsír van. minden bizonnyal heves összecsapás zajlott le itt a magyar és a török katonák között, s a földet sűrűn boríthatták a holttestek./mti/

-7-

bb.8. papucs fatalpak bátaszékről

vid-/fm/fé -cz

1976.május 7.

az idén csaknem ötszázezer divatos nyári fapapucs-talpat gyártanak a bátaszéki kádár- és falpari szövetkezetben. többségüket exportra - főleg nszk-bei megrendelésre - esztergálják ezenkívül belföldre ugynevezett gyógyfatalpakat is készítenek. az idén eddig körülbelül százezer papucs-fatalpat szállítottak a tolna megyei szövetkezetből külföldre./mti/

-.-

bb.9. tavaszi határszemle a fővárosban - aki nem műveli meg földjét, bírságot fizet

i-don/fe/fé -cz

1976.május 7.

az egyik legrégebbi környezetvédelmi jogszabály írja elő kötelezően, hogy a mezőgazdasági rendeltetésű, valamint más, de ideiglenesen vagy mellékhasználatban műveléssel hasznosítható földeken a mezőgazdasági termelés folytatásához szükséges munkákat kellő időben el kell végezni. művelési kötelezettség szempontjából mezőgazdasági rendeltetésű földnek számít a belterületen 3000 négyzetmétert /834 négyszögölt/ elérő, vagy ennél nagyobb be nem épített mezőgazdaságilag hasznosítható földrészlet is.

a fővárosban az állami gazdaságok csaknem 1500 hektár, a termelőszövetkezetek több mint 8000 hektár, az egyéni földtulajdonosok és földhasználók - a külterületen és a zárt kertekben - több mint 2000 hektár olyan mezőgazdasági földterülettel rendelkeznek, amelyekre a földvédelmi előírások vonatkoznak. ezeken túlmenően jelentős összefüggő területet tesznek ki - főleg a családirházas övezetekben - az egyéni tulajdonosok kertjei is, amelyekre a növényvédelem szintén kiterjed.

a földek kötelező megművelését minden esztendőben - tavasszal - erre a célra alakult határszemle bizottság ellenőrzi, amelynek tagjai a helyszínen győződnek meg a földek gondozásáról, illetve ápolatlanságáról. az észlelt hiányosságokról jegyzőkönyvet készítenek, amelyet a fővárosi földhivatal munkatársai küldenek el a földhasználóknak, a tulajdonosoknak, a kezelőknek vagy a hasznosítóknek. a föld megművelésére felszólító levélben foglaltaknak az érintetteknek 30 napon belül kell eleget tenniük. abban az esetben, ha a földhasználó a felhívás ellenére sem gondoskodik az elmulasztott munkák pótlásáról, akkor a földhivatal állami gazdaság, vállalat vagy egyéb szerv esetében a határszemléről készített jegyzőkönyvet az illetékes felügyeleti szervnek küldi meg, s egyúttal javasolja a felelősségrevonást; termelőszövetkezet vagy mezőgazdasági szakcsoport esetében a földhivatal a vezetők felelősségrevonását indítványozza. /folyt.köv./

-8-

bb.9./ tavaszifolyt/fé

egyéni földtulajdonosok mulasztása esetén a műveletlenül hagyott földeket kártalanítás nélkül állami tulajdonba veszi. amennyiben az állami tulajdonbavétel - az összes körülmény mérlegelése alapján -nem indokolt, a mulasztó ellen a földhivatal szabálysértési feljelentést tesz; a szabálysértő 3000 forintig terjedhető pénzbírsággal sújtható. ha a mulasztást hasznosított állami földeken követik el, akkor a bérleti jogviszonyt felmondással megszüntetik, ha a földhasználó címe ismeretlen, a felszólítást és figyelmeztetést a helyben szokásos módon közhírré teszik.

mint pécseli jános, a fővárosi földhivatal vezetője elmondta, az elmúlt esztendőben jelentős földterületek maradtak műveletlenül részben a földhasználók gondatlansága, részben pedig a kedvezőtlen domborzati és talajadottságok miatt. számos egyéni földtulajdonos és használó munkaeszköz hiányra való hivatkozással, vagy más okok /öreg, elköltözött, a föld már nem érdekli/ miatt nem művelte földjét. a kedvezőtlen természeti adottságú területeken a talajviszonyokhoz legjobban igazodó művelési ág megválasztásával, illetve vegyi beavatkozásokkal kell megteremteni a mezőgazdasági hasznosítás feltételeit./mti/

-9-

bb 10. kgst együttműködés az épületek alapozási módszereinek kidolgozásában

i kg/zsu um ie cz

1976. május 7.

a kgst tagországok műszaki tudományos együttműködése a geotechnikai kutatásokra is kiterjed; a közelmúltban adták át egymásnak az e téren elért eredményeket egyeztetésre, koordinálásra. a földmérő és talajvizsgáló vállalat is részt vesz az együttműködésben, s több kutatási eredményét már a gyakorlatban is alkalmazzák más tagországokban.

a geotechnika tudományának fejlődése a nagyobb terhelést igénylő épületek megjelenésével kapott lendületet, a 15-20 emeletes toronyházak, az óriás silók és más építmények ugyanis a korábbiaknál körültekintőbb talajmechanikai vizsgálatot igényelnek a többszörösen megterhelt alapozáshoz. az alapozáshoz új módszerek is bevezetésre kerültek, ilyenek a modernizált cölöpözési eljárások. a betoncölöpök 8-10 méter mélyre helyezik a földbe, és ezeken nyugszik az új épület. persze ez meglehetősen drága művelet - az alapozás jelenleg az összes építési költség 10 százalékát is meghaladja. ezért vált fontossá, hogy a kgst tagországok a gazdaságos és biztonságos alapozás kutatási eredményeit átadják egymásnak.

magyarország talajviszonyai ugyancsak „szeszélyesek”, - a szendvics rétegződésben gyakran 2-3 deciméterenként váltakozik a talajösszetétel, így a geotechnikai szakembereknek különösen nehéz feladat egy-egy nagy súlyú épület alapozása. egyik jól bevált módszer az ugynevezett franki cölöpözés; ennek lényege, hogy a földbe levért csövet betonnal töltik fel, legalul hagymaszerűen kiszélesedik a cölöp, ilymódon tovább növekszik teherbíróképessége, a 130 tonnát is könnyedén megtartja. ilyen módszert alkalmaznak többek között a békásmegyeri lakótelep házainak alapozásánál is, de a franki cölöpözés már a szovjetunióban is bevezetés alatt áll, és Bulgária is érdeklődik iránta. a kutatás során a szakemberek táblázatot dolgoztak ki, hogy különböző összetételű talajokban milyen ezeknek a cölöpöknek a teherbíróképessége: a homokos talajon például 80, a kavicsos, márgás talajon 130 tonna. ezeket az eredményeket közreadták a többi tagország intézeteinek.

másik hazai kutatási eredményt, az óriás siló alapozásánál nyert tapasztalatokat is átvették más kgst országok. itt a fő gondot a 2000 tonnás siló feltöltésénél jelentkező hirtelen megterhelés okozza. külföldön nem egy óriás siló fel is borult emiatt.

/folyt.köv./

8.10/um

- 10 -

bb 10. /kgst együttműködés ...folyt./um

ezért a magyar geotechnikusok talajtípusonként összeállították a feltöltés menetrendjét, a jól terhelhető homokos talajon, mint például a nyírségben egy hónap a feltöltési idő, más helyeken azonban, mint pl. szolnok megye agyagos talaján az óriás siló terhelését ajánlatos 2-3 hónapig is elnyújtani.

a magyar szakemberek is hasznosítják más kgst országok geotechnikai kutatási eredményeit. a közelmúltban mutatkozott be az a szovjet berendezés, amely a talaj teherbíróképességét vizsgálja a helyszínen. felhasználják a többi ország kutatási eredményeit a süllyedésselrejelzés témakörében is./mti/

--

bb 11. ipari víztárolóból ivóvíz-tároló

vid/um fm cz

1976. május 7.

junius végén várhatóan már vizet ad a lenin kohászati művek új ivóvíz-tárolója. a csaknem huszezer dolgozót foglalkoztató diósgyőri nagyüzemnek régi gondja oldódik meg, s a meleg nyári napokon is elegendő ivóvíze lesz a gyárnak.

az ivóvíz biztosítására a kohászati üzem a varga-hegyen lévő ipari víztárolót átalakítja és új vezetékrendszert épít a vízművek, a tároló, valamint a gyári felhasználó helyek között. a két szakaszból álló munka első részében - amely juniusban fejeződik be - megépítik a vízmű és a tároló, valamint a víztároló és a gyár közötti mintegy két kilométernyi vezetékszakaszt. a munka második felében pedig - amely az év második felében ér véget - a fürdők vízellátását oldják meg.

az első szakasz földmunkáit már nagyrészt elvégezték és helyükre szállították a csővezetékeket is. a szociális célokat szolgáló munkákra a lenin kohászati művek több mint kilencmillió forintot költ. /mti/

--

bb 12. alapozzák a zalaegerszegi hűtőházat

vid/um fm cz

1976. május 7.

a zalai építők megkezdték a 790 millió forintos költséggel, kiemelt nagyberuházásként épülő zalaegerszegi hűtőház alapozási munkáit. a hónapokig tartó tereprendezést követően önálló építészeti vezetés irányításával többszáz építőmunkás dolgozik a hatalmas épülettömbök alapozásán.

/folyt.köv./

8.15/um

- 11 -

bb 12. /alapozzák...folyt./um

a nagy technikai erőcsoportosításra azért van szükség, hogy ez év szeptember 30-án az építők átadhassák a munkaterületet a hűtőház és mirelitüzem berendezéseit gyártó és szerelő olasz szakembereknek.

a magyar hűtőipar zalaegerszegi gyára nagy mennyiségű bogyós-gyümölcsöt és zöldséget dolgoz fel. egy év alatt 11 600 tonna gyorsfagyasztott árut állít elő, s 11 500 tonna mezőgazdasági eredetű terméket tárol mirelitüzemének kamráiban. a délnyugat-dunántúli és a balatonparti fogyasztók ellátásán kívül jelentős exportfeladatokat is betöltő zalaegerszegi hűtőházban már 1977 végén üzami próbákat tartanak, s 1978-tól fogadja mintegy 3300 hektár mezőgazdasági terület termékeit feldolgozására./mti/

-.-

bb 13. több mint ezer hektáron vetettek cikóriát Győr-sopron megyében - felkészültek a feldolgozásra jánosomorján

vid/um fm cz

1976. május 7.

a tavalyi 700 hektárral szemben az idén több mint 1000 hektáron vetettek cikóriát Győr-sopron megye gazdaságaiban. a vetésterület 75 százalékán már az új technológiát alkalmazták. ennek az a lényege, hogy a cukorrépaéhoz hasonlóan drázsírozott magot vetettek el, amely nem igényli az egyelést.

a tavalyi cikóriagyökértermésből 404 vagon cikóriaaszalványt állított elő a győri keksz-és ostyagyár jánosomorjai gyáregysége. az idén 500 vagonos aszalvány-termelésre számítanak. a cikóriaaszalványból készítik a különböző kávészerezéseket és a pótkávé. a nagyobb tömegű cikóriagyökér feldolgozására már felkészültek az ország egyetlen cikóriagyökérfeldolgozó üzemében jánosomorján. ötmillió forint értékben felújították az uszató csatornákat, további 4 millió forintért pedig korszerű rázógépeket és egyéb berendezéseket vásároltak. ezzel a fejlesztéssel biztosítják a cikóriagyökérfeldolgozás zökkenőmentességét. /mti/

-.-

8.20/um

- 12 -

bb 14. „tojásgyárak”, nagy sorozatban - 110 millió rubeles export mosonmagyaróvárról

vid/um fm cz

1976. május 7.

110 millió rubel értékű szovjet exportot bonyolít le az ötödik ötéves tervben a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár. a legfontosabb exportcikk a kétszintes tojóház. ezek a berendezések valóságos „tojásgyárak”, egy-egy tojóházban 40-42 tojótyuk helyezhető el. a hagyományos 100-120 tojás helyett a tojóházban lévő tyukok évente 280-300 tojást tojnak. a berendezés teljesen automatizált, kezelésükhöz egyetlen munkás elegendő. a tervidőszakban legyártandó 1200 „tojásgyárból”, több mint ezer szovjet megrendelésre készül.

a gyár legújabb termékei közé tartoznak a négyzintes huscsibe- és a háromszintes jércenevelő berendezések. hat hét alatt átlagosan 1 kiló husz dekára híznak meg bennük a csirkék. egy kiló hus előállításához mindössze 2 kiló 10 deka takarmány szükséges. mindkét berendezés automatizált. az állatok etetését és az egyéb műveleteket vezérlőpult segítségével egy ember elvégezheti.

a gyár az új tervidőszakban jelentős fejlesztéseket hajt végre. 600 millió forintot költenek beruházásra, nagyjából termelőgépek, berendezések vásárlására. a gyár üzletpolitikájának változatlanul fő célkitűzése, hogy a távlatban is biztosnak ígérkező szovjet megrendeléseknek határidőre, jó minőségben eleget tegyen. emellett a „tojásgyárakból”, és a huscsibenevelő berendezésekből a közel-keleti és a fejlődő afrikai országokba irányuló exportot is növelni kívánják. /mti/

-.-

bb 15. munkás-kertszövelők szombathelyen - hasznos együttműködés palántaelőnevelésre

vid/um fm cz

1976. május 7.

a dolgozók szabad idejének hasznos, egészséges eltöltésében felhasználásában jelentős szerepet játszanak szombathelyen a munkás kertszövetkezetek, amelyek iránt mind nagyobb az érdeklődés. az ez irányú igények kielégítése érdekében a szakszervezetek vas megyei tanácsa is felhívta az illetékesek figyelmét: mérjék fel, hol, milyen feltételekkel lehet újabb munkás-kertszövetkezeteket létrehozni. vizsgálják meg, hol vannak még olyan területek, amelyek nagyüzemi termelésre nem alkalmasak, kiskertek telepítésével viszont gazdaságossá tehetők.

/folyt.köv./

- 13 -

8.30/um

bb 15./munkás-...folyt./um

a megyeszékhelyen jelenleg 13 szakcsoport működik. a munkás-kertszövetkezeteket általában egy-egy üzem, intézmény kertészkedő dolgozói hozták létre. a kertszövetkezeteknél a meszőv és a szombathelyi áfész támogatásával megszervezték a közös anyagbeszerzést, felvásárlást, s ujabban a palántaelőnevelést is.

a palántaelőnevelést az oladi városrészen, a mezőgazdasági szakmunkásképző intézet gyakorló területén, mintegy 700 négyzetméter alapterületű fóliasátorban és az intézet üvegházában végzik. a palántanevelés a kertszövetkezetek, az iskola és az áfész hasznos kooperációjával jött létre. a termesztés szakmai irányítását az iskola tanárai vállalták, a gyakorlati munkát a szakmunkástanulók. az áfész a szövetkezeti tagokkal közösen dönti el, milyen palántákat neveljenek, s ezért megtérítik az iskolának a dologi kiadásokat.

a kertszövetkezeti tagok így jó minőségű, előnevelt palántákhoz jutnak azokból a zöltségfélékből, amelyekre leginkább szükségük van, s amelyek piacképesek. a szakcsoportokban tehát tervszerűen történik a termesztés, s a szombathelyi munkások a háztartásuk ellátásán túl, felesleges termelvényeiket biztosan értékesíthetik is./mti/

..-

bb 16. választások, törvényelőkészítés, demokratizmus - a hazafias népfront közjogi tevékenységéről

i tf/s um cz

1976. május 7.

az országos kongresszusra készülő hazafias népfront vezető testületeinél ezekben a hetekben számadást készítenek a népfrontmunka különböző területeiről; s az előző - négy éve tartott - kongresszus óta elért eredmények összegezésén túlmenően a népfrontmozgalom négy fő területéről - a közjogi, a művelődéspolitikai, a gazdaságpolitikai és a nemzetközi tevékenységről - helyzetképet rajzolnak és felvázolják a további tennivalókat is.

/folyt.köv./

8.40/um

- 14 -

bb 16./ választások ...1.folyt./um

a hazafias népfront közjogi tevékenységét illetően az alkotmány úgy határozza meg a mozgalom szerepét, hogy a hnf tömöríti a társadalom erőit a szocializmus teljes felépítése érdekében, a politikai, a gazdasági és a kulturális feladatok megoldására, közreműködik a népképviselői szervek megválasztásában és munkájában. a népfront közjogi feladatai tehát a társadalmi és az állami élet alapszabályának, az alkotmánynak e rendelkezésében gyökereznek. a mozgalom ennek megfelelően működik közre a választásokban, segíti a képviselők és tanácsstagok munkáját, a testületek és más közhatalmi szervek működését. szervezi a választópolgárok bevonását a döntések előkészítésébe, végrehajtásába és ellenőrzésébe. a mozgalom aktivitásával, javaslataival, bírálatával hozzájárul az állami szervek és a lakosság kapcsolatainak erősítéséhez, a város- és községpolitikai tervek kimunkálásához és megvalósításához, az országgyűlés, a tanácsok feladatainak jobb ellátásához.

tulnyomó részt jogszabályok vagy állami szervek és népfrontszervek által kialakított irányelvek, megállapodások határozzák meg a népfront közjogi feladatait. ezekre támaszkodva a mozgalom szélesíti a közügyekben részt vevő állampolgárok körét. továbbfejleszti a lakosság tájékoztatását az országos és a helyi ügyekről. szervezi az állampolgárok részvételét a döntések előkészítésében és lehetőséget teremt arra, hogy az állampolgárok a megvalósítást - mindennapi munkájuk mellett - magatartásukkal és a köz érdekében kifejtett társadalmi munkájukkal is támogassák. a közéletben való részvétel - vallják a népfront vezetői - a társadalmi ellenőrzés feltétele. közjogi feladatai teljesítésével a hazafias népfront fontos feladatot tölt be a népakarat társadalmi közvetítésében.

az országgyűlési képviselői és tanácsstagi választások előkészítése és megszervezése a hnf közjogi tevékenységének legfontosabb területe. a hnf országos tanácsa alakítja ki és hirdeti meg a párt politikája alapján a választások politikai programját, azokat a legfontosabb társadalmi és gazdaságpolitikai célkitűzéseket, amelyek elfogadása a jelölés feltétele és amelyeknek megvalósítására működési területükön a jelöltek, a megválasztott küldöttek és a népképviselői testületek vállalkoznak. a népfront feladata a társadalmi jellegű választási szervek kijelölése is. megint másik feladat: a területileg illetékes népfrontbizottságok jelölik a bíróságok mellett működő népi ülnököket, és javaslatot tesznek a tanácsoknak a népi ellenőrzési bizottságok tagjaira. feladatként jelölik meg most, hogy e területen is fejleszteni kell a népfrontszervek kezdeményezését. 1973-ban a hnf országos titkársága és a minisztertanács tanácsai hivatala irányelvei alapján megváltozott a lakó- és az utcabizottságok feladata és hatásköre.

/folyt.köv./

- 15 -

8.43/um

bb 16./választások ...2.folyt./um

e szervek - államigazgatási kisegítő tevékenység helyett - mozgal-
mi és érdekképviseleti feladatokat látnak el. a lakó- és az utca-
bizottságok választásának megszervezése a tanácsok és a népfront-
bizottságok közös feladata. 1973-74-ben a lakóbizottsági választá-
sokon csaknem 600 ezer állampolgár 15.656 lakó- és utcabizottsá-
got választott. a lakóbizottság a népfront lakóterületi tevékeny-
ségének és a tanács lakossági kapcsolatainak legközvetlenebb fő-
ruma.

rendszeres támogatást nyújtanak a hmf területileg illetékes
bizottságai az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok munkájá-
hoz. az általános politikai célkitűzéseken túl ez elsősorban a kép-
viselők és a tanácsstagok felkészülését és a választóikkal való kap-
csolataik erősítését szolgálja. azt célozza, hogy a lakosság mi-
nél nagyobb része kapjon tájékoztatást az országgyűlés, a tanácsok
munkájáról, vegyen részt a döntések előkészítésében és végrehajtá-
sában. a népfrontmozgalom közreműködése segíti, hogy a választópol-
gárok megismerhessék a képviselők és a tanácsstagok tevékenységét
/adott esetben pedig javaslatot tehetnek a méltatások visszahí-
vására/.

a népfronttestületek alkotmányban biztosított joga és politi-
kai kötelessége, hogy a megválasztott államhatalmi és önkormány-
zati szervek munkáját sokoldaluan segítsék. ebből a szempontból az
előző népfront-kongresszus óta előrelépés volt, hogy a népfront-
mozgalom megszervezte az országgyűlés elé kerülő több tör-
vénytervezet társadalmi vitáját. 1973-ban a családjogi törvény mó-
dosításáról szóló tervezet vitájában a fővárosban és hét megyében
mintegy 300 ezren vettek részt, és a megjelentek 35-40 százaléka
mondott véleményt, tett javaslatot. 1974 nyarán az emberi környe-
zet védelméről szóló kerettörvény-tervezetet terjesztették társa-
dalmi fórumok elé, s a vita során mintegy 700-an indítványoztak mó-
dosítást. 1974-ben a közművelődési törvénytervezet társadalmi
vitájára került sor, félszáz helyen mintegy 4000 résztvevővel. e
vitákon nyilvánvalóvá vált, hogy az ilyen közreműködés növeli
a lakosság tevékenységét a megszülető törvények célkitűzéseinek va-
lóra váltásában.

jogpropagandát is kifejt a mozgalom: a hmf különféle ren-
dezvényein ismertetik a fontosabb új jogszabályokat, illetőleg fo-
lyamatos tájékoztatást adnak az állampolgárok szélesebb körét érin-
tő általános és alapvető jogszabályokról.

/folyt.köv./

- 16 -

8.47/um

16 931

bb 16. /választások ...3.folyt./um

továbbfejlődött az elmúlt években a tanácsok és a népfront-
bizottságok együttműködése. a tanácstörvény kimondja, hogy a nép-
frontmozgalom legyen a tanácsok legszélesebb tömegpolitikai bázis-
a. az együttműködéshez jó feltételeket teremtett az alkotmány, a
választójogi törvény is, mindegyik növelte a mozgalom közjogi sze-
repét és felelősségét. a népfrontmozgalom feladata, hogy sokolda-
luan támogassa a tanácsok munkáját, szervezze a lakóhely demok-
ratikus közéletét, a lakosság közreműködését. az együttműködés so-
rán beváltak azok az új módszerek, amelyek a lakosság szélesebb
körü bevonására hivatottak: a falugyűlések, a lakóbizottságok, a
körzeti bizottságok működése. mindez azt igazolja, hogy az állam-
élet fejlesztése mellett a népfront és a tanácsok kapcsolata szé-
les körű lehetőséget biztosított a szocialista demokrácia ki-
bontakozásához. /mti/

--

bb 18. reismann jános

tm /um pr hgy

1976. május 7.

fotóművész, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1942.
óta tagja a pártnak, 71 éves korában elhunyt. temetése május 12-
én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp viii. kerületi bizottsága

a nyomda-, a papíripar és a
sajtó dolgozóinak szakszervezete

magyar újságírók országos
szövetsége

magyar fotóművészek szövetsége

/mti/

--

10.12/um

16 10 41

- 17 -

bb. 19. a sashegyi műszerek is észlelték az észak-olaszországi földrengést

i sb/fe/il hgy

1976. május 7.

az észak-olaszországi súlyos földrengés magyarországi hatása - a nagy távolság miatt - szinte észrevétlen maradt. egyedül szombathelyről jeleztek közvetlen emberi érzékszerven alapuló észlelést: a csillárok kilengését, az edények összekoccanását, a közszolgáltató művek és közlekedési hálózatunk országos központjainak éjszakai ügyeleteseitől kapott felvilágosítás szerint károk sehol sem voltak az országban.

a földrengést vizsgáló műszerek azonban kimutatták a tőlünk sokszáz kilométerre történt természeti katasztrófa energiáinak rezgéshullámainak. dr. bisztricsány ede, az mta geodéziai és geofizikai kutató intézet földrengésvizsgáló obszervatóriumának vezetője az mti munkatársának felkérésére tájékoztatást adott a sashegyi műszerek jelzéseiről. eszerint csütörtök este 9 óra 22 másodperckor lengett ki először a sashegyi műszer, amiből megállapítható, hogy a földrengés fészkeben, epicentrumában működő energia a richter-skála szerint 6,5 amplitudójú mozgást okozott. ebből a szombathelyen tapasztalt rengés a károsodási érzés fokozataira utaló mercali-sieberg skála szerint is nagyon gyenge, mindössze 3-as fokozatu volt.

a péntekre virradó éjszaka a sashegyi obszervatóriumban még újabb öt utórezgést észleltek, s ezekből a legutolsó - 1 óra 25 perckor kezdődött - tartott a legtovább 15 percig és a földmozgás ereje az epicentrumban a richter-skála alapján még 4,8-5 amplitudójú volt. minden valószínűség szerint számítani lehet újabb utórezgésekre. husz évvel ezelőtt dunaharaszti-ban ugyanis az 5,6 amplitudójú - richter-skála szerint - földrengést követő másfél évben még többszáz utórezgést jelzett a sashegyi műszer./mti/

--

bb. 17. drapál jános

tm/pr/il hgy

1976. május 7.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, 1924-től a párt és munkásmozgalom kiemelkedő harcosa 78 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása május 11-én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp 1. kerületi bizottsága
magyar partizán szövetség
építő-, fa- és építőanyagipari
dolgozók szakszervezete

/mti/

--

10.15/il

- 18 -

bb. 20. az operaház igazgatósága

gg/pr/il hgy

1976. május 7.

mély megilletődéssel közli, hogy bucanovits mária, nyugalmazott magánénekesnő, az operaház örökös tagja, a magyar népköztársaság érdemes művésze május 7-én hosszas szenvedés után elhunyt. temetéséről később intézkednek./mti/

--

bb. 21. Lottó nyerőszámok

il hgy

1976. május 7.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a tótkomlóson megtartott 19. heti Lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

2, 3, 6, 8, 30,

/mti/

--

bb. 22. előtérben a munkásművelődés - ülést tartott a szakszervezetek heves megyei tanácsa

vid ká/il hgy

1976. május 7.

a szakszervezetek heves megyei tanácsa pénteken egyben tartott ülésén a közművelődés helyzetéről tanácskozott és jóváhagyta az szmt középtávú közművelődési tervét. megállapították, hogy a közművelődési határozat végrehajtásának eredményeként javultak a közművelődés személyi feltételei heves megyében. a nagyobb üzemekben, többek között az egri finomszerelvénygyárban, az egyesült izzó gyöngyösi gyárban, a hatvani cukor- és konzervgyárban függetlenített közművelődési felelősöket, illetve klubkönyvtárosokat alkalmaznak.

/folyt.köv./

- 19 -

11.00/il

11.00

bb.22./előtérben... folyt./il

a közművelődést irányító szakemberek képzettségének színvonalára is magasabb a korábinál.

örvendetes, hogy meggyeszerüen nőtt a felnőtt-
oktatásban résztvevők száma. az 1974/75-ös tanévben körülbelül
hatszor annyian tanultak a dolgozók iskoláiban, mint öt évvel
korábban. jelenleg mintegy hatvan tanulócsoporthat működik a kü-
lönböző ipari üzemekben.

a szakszervezetek heves megyei tanácsa a munkásművelődés
ügyét kiemelten kezeli. felhívták a figyelmet, hogy a megye sa-
játosságainak megfelelően nagy gondot kell fordítani a bányá-
szok, az építőipari, az élelmiszeripari és a vasipari munkások
körében végzett közművelődési tevékenységre, s nagyobb támoga-
tást kell adni a munkásművelődés községi bázisainak a szocialis-
ta brigádoknak. a jóváhagyott tervben szerepel továbbá, hogy az
igényeknek megfelelően újabb kihelyezett iskolákat hoznak létre
a megye üzemeiben. egerben ifjusági ház épül, gyöngyösön mintegy
20 millió forintos üzemi támogatással segítik a városi művelő-
dési központ létrehozását. új művelődési ház létrehozását ter-
vezik recskén, béalápátfalván./mti/
--

bb. 23. koszoruzások budapesten a győzelem napja alkalmából

t bc/tm/pr/il hgy

1976. május 7.

a győzelem napja, valamint a német nép fasizmus alóli
felszabadulásának 31. évfordulója alkalmából gerhard reinert
nagykövettel az élen a német demokratikus köztársaság buda-
pesti nagykövetségének tagjai pénteken a szabadság téren meg-
koszoruzták a szovjet hősök emlékművét.

a koszoruzásnál jelen volt farkas mihály ezredes, a bu-
dapesti helyőrség parancsnoka, a külügyminisztérium képviselői,
valamint v. j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete.

x x x

a fasizmus felett aratott győzelem 31. évfordulója alkal-
mából ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti
nagykövete a rákosligeti temetőben megkoszoruzta a második vi-
lágháború idején a hazánk felszabadításáért vívott harcokban
elesett román hősök síremlékét. a koszoruzásnál jelen volt
a külügyminisztérium képviselője is./mti/
--

11.30/il

- 20 -

bb. 24. emlékezések székely mihályra

t ro/tm/pr/il hgy

1976. május 7.

születésének 75. évfordulója alkalmából székely mihályra,
a kiváló operaénekesre, az operaház örökös tagjára emlékeztek
pénteken az operaház vezetői, művészei, székely mihály művésze-
tének tisztelői. a róla elnevezett utcában lévő márvány em-
léktáblánál németh gábor az operaház fiatal magánénekesé mon-
dott beszédet, felidézte székely mihály nagyszerű, európa és
amerika dalszínpadain egyaránt elismert művészetét, amellyel
tovább öregbítette a magyar énekkultúra jó hírét. méltatta kü-
lönös szépséggel zengő basszusát, egyedülálló megjelenítő ké-
pességét. a beszédet követően az operaház Kisz-szervezete, a
hazafias népfront kerületi bizottsága, a vi. kerületi tanács,
valamint a borker Kisz-szervezete képviselői helyezték
el koszorút.

az operaház igazgatósága, és tagsága képviselői ke-
gyeletos emlékünnepeken koszoruzták meg az operaszínpad
nagy alakjának a farkasréti temetőben lévő síremlékét is./mti/
--

bb. 25. béke-nagygyűlés a keleti pályaudvaron

t tf/gg/pr/il hgs

1976. május 7.

a béke és barátság hónapjának budapesti programjához kap-
csolódva pénteken a keleti pályaudvar utascsarnokában béke-
nagygyűlést rendeztek és megnyitották „a béke 31 éve” című
fotó-dokumentációs kiállítást. sok száz résztvevője volt az
országos béketanács és a más közös politikai rendezvényének,
amelyet a fasizmus feletti győzelem 31. évfordulója alkalmá-
ból tartottak. a himnusz hangjaival kezdődött az ünnepség, a-
melyen az obt vezetőivel együtt jelen volt rödönyi károly köz-
lekedés- és postaügyi miniszter is.

urbán lajos közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes,
a más vezérigazgatója mondott ünnepi beszédet, egyebek között
hangsúlyozva: a csaknem két évtizedes hagyományú békemozgalmi
tavaszi seregszemle rendezvényei hazánkban - városokban és
falvakban egyaránt - hozzájárulnak ahhoz, hogy társadalmunk
minden körében és mind mélyebben ismertté váljanak a hazai és
a nemzetközi politika legfontosabb kérdései. a hónap esemény-
sorozata az idén is hirdetni fogja elszánt békeakaratomkat,
szerte az országban mozgósít a hazai békemozgalom legutóbb tar-
tott országos fóruma, a viii. magyar békekongresszus jelszavá-
nak megvalósítására: „tettekkel szocialista hazánk felvirágoz-
tatásáért és az emberiség békéjéért!”, ezzel a jelmonddal é-
kesítették a nagygyűlés alkalmából a keleti pályaudvar épületé-
nek homlokzatát is.

/folyt.köv./
11.35/il

- 21 -

bb. 25./béke ...folyt./il

arról is beszélt az ünnepségen a MÁV vezérigazgatója, hogy a vasutasoknak különösen gyűlöletes a háború, amely az ő munkájuk színterét is megbénította. A második világháború pusztításai nyomán Magyarország vasuti közlekedési hálózata - a felszabaduláskor - romokban hevert. A MÁV 2500 mozdonyából mindössze 127 maradt épen, 6200 személykocsijából 285 és 60 000 teherkocsijából alig több mint 5 000. Az akkor 7670 kilométer vonalhálózat egyharmada üzemképtelenné vált, a vaspályákkal átívelt hidakat is fölrobbantották. A rendező-pályaudvarok teljesen elpusztultak. A vasutasok hitét, hivatásszeretetét, békevágyát azonban nem pusztíthatták el. Ahogyan - emlékeztetett az ünnepség szónoka - a vasut a háború esztelen rombolásainak szenvedője volt, úgy vált egyik fő eszközévé a felszabadult Magyarországon a szocialista gazdasági rend kibontakoztatásának és végleges győzelmének. Más szocialista országokkal való barátságunk jelképévé is vált. Érzékelteti ezt Záhony példája, amely mindenekelőtt a szovjet magyar-barátságot jelképezi, szimbolizálja a felszabadulása óta végzett építőmunkánk nagyszerű eredményeit is, nemkülönben a magyar vasut fejlődését. A népeket általában elválasztó országhatár Záhonynál a közös célok és a következetes együvé tartozás bizonyítéka.

A budapesti béke-nagygyűlésről - amelyen részt vett a hazánkban tartózkodó szovjet és osztrák békemozgalmi delegáció is - országjáró körutjára indították a szabad életünk, szocialista építőmunkánk 31 esztendőjének eredményeit, a magyar békemozgalom munkáját, nemzetközi kapcsolatait bemutató fotókiállítást. Két vasuti kocsit tölt meg a gazdag anyag, amely a béke és barátság hónapjában megtekinthető lesz, szolnokon Debrecenben, Miskolcon, Szegeden, Pécsen, Balatonfüreden, Szombathelyen és Győrött./mti/

--

bb. 26. magyar-Lengyel belkereskedelmi tárgyalások

i kf/tm/il hgy

1976. május 7.

Pénteken Lauthán Ferenc belkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével hazaérkezett Varsóból az a küldöttség, amely a magyar-Lengyel belkereskedelmi választékcseré és tudományos műszaki együttműködésről tárgyalt.

/folyt.köv./

11.45/il

- 22 -

160235

bb. 27./a vöröskereszt ... folyt./il

ezután a főtitkár átadta a jutalmakat a díjnyertes csoportoknak. a gimnáziumok és szakmunkásképző iskolák csoportjai közül a mezőcsáti nógrádi sándor gimnázium az első, a győri révai miklós gimnázium és vegyipari szak-középiskola a második, a tapolcai batsányi jános gimnázium a harmadik díjat nyerte. az egészségügyi szakközépiskolák közül az első helyezett a budapesti kállai éva egészségügyi szakközépiskola, a második a szekszárdi egészségügyi szakközépiskola és kollégium, a harmadik az esztergomi dobó katalin gimnázium és egészségügyi szakközépiskola.

az ünnepségen dr. gegesi kiss páل akadémikus a magyar vöröskereszt elnöke a „vöröskereszt munkáért, kitüntetés arany-, ezüst- és bronz fokozatait adta át a vöröskereszt 33 kiváló aktivistájának. /mti/

--

bb. 28. kiváló amatőr művészegyüttesek

t me/gg/pr/il hgy

1976 május 7.

huszonnégy amatőr művészegyüttest tüntettek ki a kiváló együttes címmel pénteken a fészek klubban tartott ünnepségen.

az amatőr mozgalom a munkásmozgalom kulturális hagyományait kívánja ápolni. ezt örökítik át szervesen a kitüntetett együttesek, / / közül a siófoki dalkör munkáskórusa jelenleg ünnepli 100. születésnapját, a vasas központi együttes vegyeskara pedig 73 éves. ezt a folyamatosságot tükrözi: a kitüntetett együttesek közül hárman már a felszabadulás előtt munkálkodtak, tíz együttes 20-27 éves és 11 együttes a 60-as 70-es években alakult. az idei pályázaton több mint 100 együttes vett részt, bizonyítva hogy egyre több együttes sorakozik fel az élvonalhoz. ugyanakkor az élvonalbeliek tovább fejlődnek, a kor követelményeinek megfelelően nemcsak a színpadon, hanem a táncházakban, az éneklő körökben teszik valóban tömegessé az amatőr mozgalmat.

/folyt.köv./

12.10/11

Lamelde

- 24 -

10/12/

bb.28./ kiváló folyt./il

második alkalommal díjazták a vegyipari szakszervezet bartók béla táncegyüttesét, a gyulai szövetkezetek körös tánc-együttesét, a vasas központi művészegyüttese vegyeskarát és a kaposvári fonómunkás kis színpad együttesét. első alkalommal tüntették ki a debreceni népi együttest a szekszárdi áfész és babits mihály megyei művelődési központ, a miskolci avas, a szegedi édosz táncegyüttesét, a debreceni maróthi kórust a veszprémi szmt liszt ferenc vegyeskarát, a szegedi bartók béla kamarakórust, a magyar kábelművek férfikarát, a siófoki dalkört, a szegedi juhász gyula tanárképző főiskola női karát, az óbudai kamarazenekart, a debreceni jazz együttest, a szentesi horváth mihály gimnázium diák-színpadát, a pécsi központi amatőr színpadot, a budapesti dési-huber istván képzőművészeti kört, a pécsi bóbirta bábegyüttest, a békéscsabai napsugár bábegyüttest, a pécsi ifjúsági ház ixilon filmstúdióját, a bajai duna fotóklubot és az óbudai fotókört. /mti/

--

bb. 29. vásárhelyi virágok -nyolcvanezer szegfű a budapesti érettségizőknek

vid fm/il hgy

1976. május 7.

a hódmezővásárhelyi kertészeti vállalat 80 000 szál szegfűt szállított budapestre a ballagási ünnepségekre. a vásárhelyi vállalat kooperál a fővárosi kertészettel, amelynek anyagi támogatásával közösen épített üvegházakat. ezekben szedték a 40-50 centiméter hosszú, drótmerev szárú illatos virágokat. a bordó, sötét- és halványpiros, fehér, valamint többszínű szegfűket a fővárosi kertészeti vállalat hozzá forgalomba ülteti. /mti/

--

bb. 30. öt megyében fogyasztják a csongrádi salátát - százötvenezer darab primört szállítottak pénteken

vid fm/il hgy

1976. május 7.

csongrád megye fontos szerepet tölt be az ország zöldség-ellátásában. a dél-alföld egyik primörtermelő centruma a tiszamaros szöglete.

/folyt.köv./

12.20/11

- 25 -

10/12/

bb. 30./öt megyében folyt./il

a két folyó által határolt terület korai szabadföldi salátájáról híres. deszk, tiszasziget, ujszentiván, kübekháza községeknek, valamint szeged szőregi és ujszegedi városrészeinek kertjeiben mindenütt megtalálható a kedvelt tavaszi zöldség.

pénteken a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központja több mint 150 000 fej salátát vásárolt fel. a háztáji termelőkől és továbbított öt megyébe. a 15-20 dekás salátafejek zöme budapestre „utazott”, ezen kívül szállították még egerbe, kaposvárra, nyiregyházára és győrbe. a felmelegedés kedvez a primőrök fejlődésének és a jövő héten az eddigieknél nagyobb primőrszállítmányokat indítanak az ország több részébe./mti/

--

bb. 32. új autószerkezeti állomás marcaliban

vid fm/il hgy

1976. május 7.

pénteken átadták rendeltetésének a somogy megyei marcali nagyközségben épített autószerkezeti-állomást. a balatonhoz vezető 68-as út mellett lévő benzinkút szomszédságában mintegy 30 millió forintos költséggel épített szerkezetiállomás teljesítménye évi 110 ezer üzemóra. a telepen a szocialista országokban gyártott összes személygépkocsi típusok, valamint kis teherautók javítását, karbantartását végzik. az állomás bejárata mellett autósboltot is létesítettek, és automentővel is rendelkeznek, hogy a körzetükben bajbajutott gépkocsi-tulajdonosoknak gyors segítséget nyújthassanak./mti/

--

bb. 31. ifjúsági brigádok munkasikere a szegedi olajmezőn

vid fm/il hgy

1976. május 7.

a szegedi szénhidrogén medencében a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat a gyár és gépszerelő- a kőolajipari gépgyár, s a hőtechnika vállalat csaknem száz szakmunkása és műszaki dolgozója - tulnyomórészt ifjúsági brigádok tagjai - a kisz kongresszusára készülve, kiemelkedő munkasikert értek el: egy héttel az előírt határidő előtt befejezték két nagy gázüzem nagyjavítási, illetve bővítési munkáit.

/folyt.köv./
12.25/il

- 26 -

bb.31./ifjúsági ... folyt./il

az egyik az ugynevezett szabadgázüzem, amely a csaknem száz négyzetkilométeres gázmező gyűjtőállomásairól összegyűjtött földgázt tisztítja, illetve „adja át”, továbbfeldolgozásra a magyar-szovjet kooperációban épült gázüzemek. ez utóbbiban vonják ki a földgázból a propánt, butánt, izobutánt és egyéb vegyipari, műanyagipari alapanyagokat. ezt az üzemet is - a csaknem egy évi működés után -újították, bővítették: különleges hőcserélő berendezést építettek be, amely a feldolgozott gáz minőségét javítja. az évi tíz millió háztartási palackhoz elegendő propán-butánt és egyéb származékot előállító üzem csökemencéit pénteken begyűjtötték, s megkezdték a termelést./mti/

--

bb. 33. szolnok megyei küldöttség utazott a bulgáriai kjusztendil testvérmegyébe

vid fm/il hgy

1976. május 7.

négytagú szolnok megyei küldöttség utazott pénteken a bulgáriai kjusztendil testvérmegyébe, andrikó miklósnak, az mszmp megyei bizottsága első titkárának vezetésével. a delegáció az 1975-ben kötött és két évre szóló testvéri együttműködési szerződés alapján a szocialista építőmunka tapasztalatait tanulmányozza a mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén. látogatást tesz több mezőgazdasági üzemben és élelmiszeripari termékeket előállító gyárban, eszmecsere folytat a testvérmegye vezetőivel a kapcsolatok további szélesítéséről./mti/

--

bb. 34. 130 millió forintos beruházás a vizek tisztítására, nagyszabású faültetési akció győrről

vid fm/il hgy

1976. május 7.

a folyók városában, győrről eléggé szennyezettek a vizek-állapították meg a városi tanács végrehajtó bizottságának pénteki ülésén, amelyen a város környezetvédelmi tennivalóit vitatták meg.

/folyt.köv./
12.30/il

- 27 -

bb. 34./130 millió folyt./il

a győri üzemek és a város szennyvizei elsősorban a legnagyobb folyó, a mosoni-duna vizét szennyezik. a végrehajtó bizottság állásfoglalása szerint szükség van a szennyvíz-bírságok szigorítására. az ötödik ötéves tervben a város a vízügyi ágazatban fél milliárd forintos beruházást hajt végre, s ebből 130 millió forint közvetlenül a szennyvizek tisztítását szolgálja.

győrött már most tízezer lakás és egész sor intézmény kap távfűtést. a hálózatot tovább bővítik. a belváros levegője máris észrevehetően tisztább azáltal, hogy a távfűtést ide is bevezették. csökkenő tendenciát mutat az üzemek levegőszennyezése is. a következő években újabb üzemek korszerűsítik tüzelőberendezéseiket, s így még tisztább lesz a győri levegő.

a végrehajtó bizottság döntése értelmében még az idén nagyszabású fásítási akció kezdődik győrött. az akció során sokezer fát ültetnek el. ahol egy kis szabad terület található, oda fát, cserjét ültetnek el és füvesítenek. a belváros utcáiba elsősorban nem csemetéket, hanem már erősebb, 5-10 éves fákat ültetnek el. bár győr környékén sok az ártéri erdő, a város azonban mindössze az 50 százalékával rendelkezik annak az erdőterületnek, amely a lélekszámahoz szükséges lenne. így 10-15 éves távlatban több mint 300 hektáron létesítenek erdőt győr határában., elsősorban a város sűrűn lakott déli felén./mti/

--

bb. 35. időjárásjelentés

il hgy

1976. május 7.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken 12 órakor

elszórta zápor, zivatar

a skandináv államok és a szovjetunió európai területe fölött hideg levegő helyezkedik el. hatására észak- és kelet Európában változókéony időjárás alakult ki.

/folyt.köv./
12.35/il

- 28 -

bb.35./idő folyt./il

esők, záporok keletkeznek és a hőmérsékleti maximumok az évszaknak megfelelő érték alatt maradnak. ezzel szemben a nyugat- és közép-európa fölött levő magas nyomású képződményben meleg levegő alakítja ki az időjárást. ennek következtében alakulnak ki az évszaknak megfelelőenél jóval magasabb maximum-hőmérsékletek. csütörtökön például voltak helyek, ahol a felmelegedés 10,-12 fokkal haladta meg az elmúlt évek átlagát. a kárpát-medencében és környékén egyelőre még a meleg levegő alakítja ki az időjárást, de az észak-keletről szivárgó hideg levegő egyre nagyobb szerepet kap az időjárás kialakításában, így az elkövetkező 36 órában országunkban is fokozódik a zápor, zivatarhajlam.

hazánkban csütörtökön napos, száraz meleg idő volt. a hőmérséklet csúcserőke országszerte elérte a 22-28 fokot. az éjszakai lehülés nem volt erős, ma hajnalra általában 8-13 fokra hűlt le a levegő. délelőtt folytatódott a meleg idő, néhány helyen megnövekedett a felhőzet, de 11 óráig esőt sehonnan sem jelentettek. ebben az időpontban 21 és 25 fok közötti hőmérsékleteket mutattak a hőmérők.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 19,6 fok volt, a százéves átlagnál 4,9 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, mérsékelt süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 16 fok volt.

várható időjárás szombat estig:

főként nappali felhők képződés., elsősorban az ország észak-keleti felében elszórta záporok, zivatarok várhatók. mérséklet napközben kissé megélénkülő változó irányu szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 20-25 fok között.

a duna vízállása budapestnél 203 cm, a víz hőmérséklete 15,9 fok./mti/

--

- 29 -

12.45/il

10 13⁴⁵

bb. 39. felavatták a századik iskolai könyvtárat borsodban
vid fm/il cz 1976. május 7.

pénteken putnokon, az 1. számú általános iskolában fel-
avatták borsod megye századik iskolai könyvtárát. a szabad-
polcos rendszerű, mintegy 3000 kötetes könyvtár széleskörű
társadalmi összefogással jött létre.

az iskolai könyvtármozgalom-amely az országban elsőként
1971-ben borsod megyében kezdődött - a legszebb sikert itt
érte el. a putnokon most átadott századik könyvtárral együtt
a megye ötvenként településének alsófoku- és középiskolájában
van már az igényeket kielégítő iskolai könyvtár./mti/
--

bb. 37. hetvenötezer hektáron elvetették a kukoricát fejr
megyében

vid fm/il cz 1976. május 7.

a legnagyobb kukoricatermelő megyék közé tartozó fejrben
utolsó harmadához érkezett a fontos növény vetése. a mezőgazda-
sági nagyüzemek eddig hetvenötezer hektáron, a terület hetven-
öt százalékán vetették el a kukoricát. a következő napokban -
a kedvező időt kihasználva - nyújtott műszakban dolgoznak a
földeken. azt tervezik, hogy május 15-re a megye egész terüle-
tén földbe kerüljön a kukorica magja.

a befejezéshez közeledik a napraforgó vetése is, a gépek
már az utolsó hektárokon dolgoznak. eddig 95 százalékát ve-
tették el ennek a fontos ipari növénynek a megye mezőgazdasági
nagyüzemei./mti/
--

- 30 -

13.10/11
T. Müller

bb. 38. holland gépi bemutató a besenyszögi kossuth tsz-ben
vid fm/il cz 1976. május 7.

az alföldi lucernatermesztési rendszer vezető gazdaságá-
ban a besenyszögi kossuth tsz-ben pénteken szakmai bemutatót
rendezett a magyar agrártudományi egyesület gépesítési társa-
sága, a mezőgazdasági gépkísérleti intézet és a sperry new
holland cég. a nagyobb takarmánytermelő gazdaságok szakemberei
megtekintették a bálázott lucerna-széna készítes technológiá-
ját. a holland gyártó cég erre az alkalomra felvonultatta a
lucernaszéna-betakarítás és bálázás teljes technológiai gépso-
rát, a vontatott lucerna rendrearatót, rendsodrót, rendfelsze-
dő bálázót, a bálafelszedő-rendezőt és a bálaszállító fel-
építményt. a bemutatott korszerű eszközök megnyerték a szakem-
berek tetszését. a bemutatót és a szakmai konzultációt május
14-én az enyingi állami gazdaságban is megismétlik./mti/
--

bb. 41. megnyilt az állatbölcsőde és az állatövoda

i ol/gk/ie/il cz 1976. május 7.

tulipánok, árvácskák, tarka egynyáriak és a sziklakert
több mint 800 növényfaj-változatának viruló pompájá-
val fogadja a látogatókat a fővárosi állatkert.

a szép, szinte nyári idő beköszöntével megnyilt az ál-
latövoda, ahol a szibériai tigris, a puma- a párduc-kölykök
és a barnamedvebocok hancuroznak. a tisgrisház és a szibériai
tigrisek kifutója között az új állatbölcsődében láthatók a
három hónapos szibériai tigris és párduc -, apróságok,, a
teveház kifutójában pedig - az anyaállatokkal együtt - a
fehér tevecsikók./mti/
--

bb. 40. sajtótájékoztató a lengyel ipar bnv részvételéről

t sz/gg/ie/il cz 1976. május 7.

kilenc lengyel külkereskedelmi vállalat mintegy 2700 négy-
zetméternyi fedett és nyitott kiállítási területen mutatja be
a bnv-n a lengyel ipar újdonságait, azokat a gépipari gyártmá-
nyokat, amelyeket 1980-ig megvételre ajánlanak a magyar kül-
kereskedelemnek, -jelentette be pénteken az újságíróknak ignacy
koral a lengyel nagykövetség kereskedelmi tanácsosa és feliks
allina, a lengyel külkereskedelmi kamara magyarországi képvise-
lője a kereskedelmi kirendeltség székházában.

13.20/11

- 31 -

/folyt.köv./

T. Müller

bb.40./satjtótájékoztató folyt./il

elmondták, hogy a vásáron elsősorban mérő- és ellenőrző műszereket, elektronikai alkatrészeket, laboratóriumi felszereléseket, öntő- és kohóipari nagygépeket, klímaberendezéseket, motorokat, nyomda- és bányaiipari berendezéseket állítanak ki. a szabad területen a járműipar termékei láthatók majd, közöttük kis szállítókocsik és garázsberendezések. egyébként a lengyel kiállítók rendelkeznek a legnagyobb szabad kiállítási területtel az idei vásáron. a kiállító cégeken kívül a lengyel tengerhajózási vállalatok és a lengyel külkereskedelmi kamara információs irodát nyit a bnv-n.

a magyar-lengyel árucsereforgalom az ötéves tervidőszakban több mint 50 százalékkal bővül a tervek szerint, ezen belül a lengyel export nagyobb arányban nő mint a magyar kivitel. fokozódik a kooperáció és a gyártásszakosodás is. az ilyen jellegű termékek részaránya a teljes forgalomban a tervidőszak végére eléri a 25 százalékot. a kooperáció a legyorsabban a vegyiparban és a közúti járműiparban bővíthet. az idei árucsereforgalmi megállapodás alapján a partner-vállalatok eddig körülbelül 80 százalékban kötötték le az export és az importtétteleket, a fennmaradó részt várhatóan a mostani bnv-n és a poznanai vásáron realizálják a vállalatok. a lengyel vállalatok számos rendezvényt is szerveznek budapesten a vásár ideje alatt gyártmányaik széleskörű megismertetésére: a számítástechnikai perifériák előállításáról például kétnapos szimpoziumot tartanak./mti/

..-

bb. 36. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig

1. gálaest
 2. könyvhét
 3. méh-legelő
 4. egri nyár
 5. fatelepítés
 6. mohácsi feltárások
- /folyt.köv./
13.35/il

- 32 -

16/425

bb.36./a belföldi folyt./il

7. levéldarazsak
 8. fapapucs-talp gyártás
 9. határszemle
 10. kgst együttműködés
 11. ivóvíz tároló
 12. hűtőház
 13. cikória termelés
 14. tojásexport
 15. palántaelőnevelés
 16. a hnf közjogi tevékenységéről
 17. elhunyt drapál jános
 18. reismann jános halála
 19. földrengés
 20. elhunyt budanovits mária
 21. lotto
 22. munkásművelődés
 23. koszoruzások
 24. emlékezés székely mihályra
 25. béke-nagygyűlés
 26. lengyel belkereskedelmi tárgyalások
 27. vöröskereszt
 28. kiváló amatőrök
 29. szegfű vásárhelyről
 30. csongrádi saláta
 31. ifjusági brigádok
 32. új szervizállomás
 33. szolnok megyei küldöttség
 34. faültetés
 35. időjárás
 36. hírjegyzék
- /mti/

..-

13.40/il

11. Mef
10

- 33 -

bb 42. dr. román pál sajtótájékoztatója

t jf/gk um sl cz

1976. május 7.

pénteken a parlamentben dr. román pál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, az erdészet és a faipar fejlesztésének időszerű kérdéseiről tájékoztatta az újságírókat.

a miniszter elmondotta, hogy az v. ötéves terv előirányzata szerint a mezőgazdasági termelés évente átlagosan 3.4 százalékkal, az élelmiszeripari termelés pedig 5.2 százalékkal növekszik. a terv valóra váltásához hatékony, a lehetőségeket minél teljesebben kihasználó gazdálkodásra van szükség. különösen fontos, hogy a következő évekre előirányzott szelektív fejlesztési politika megvalósuljon; a pénzügyi forrásokat és a kivitelezési kapacitást úgy kell koncentrálni, hogy azok a legfontosabb fejlesztési célok elérését segítsék. a beruházásokat a lehető legrövidebb idő alatt kell kivitelezni; a beruházóknak lényeges feladata, hogy a nép-gazdasági és az üzemi érdekeket jól egyeztetve a legelőnyösebb megoldásokat válasszák ki és szakítsanak azzal a korábbi helytelen gyakorlattal, hogy sok beruházást kezdenek egy időben.

az élelmiszeripari fejlesztés a tervidőszakban rekonstrukciós jellegű lesz. új üzemeket főleg az exportérdekeltségű iparágakban létesítenek; felépítik a gyulai és a bajai huskombinátot, a zalaegerszegi hűtőházat és a martfői növényolajgyárat. befejeződik a szegedi és megkezdődik a szekszárdi husipari beruházás. bővül a gabonátárolók befogadóképessége - mintegy 700 ezer tonnával - csaknem egynegyedével növekszik a sertésvágó kapacitás, háromnegyedével több szarvasmarhát vághatnak le a fejlesztett üzemekben és mintegy 50 százalékkal több szalámit és száraskolbászt gyárthatnak a hazai ellátás javítására, illetve az exportlehetőségek jobb kihasználására.

a miniszter részletesen foglalkozott a mezőgazdasági és élelmiszeripari termelés legfontosabb feladataival, azokkal, amelyeket az elmúlt években csak részben sikerült megoldani és emiatt helyenként nehézséget okozott a megfelelő színvonalú lakossági ellátás biztosítása. a kiemelt termelési programok közül a szarvasmarhatenyésztés stagnálása okozza a legtöbb gondot. az ágazat fejlesztésére a mém intézkedési tervet dolgozott ki, ebben részletesen meghatározta a tennivalókat. egyebek között azt, hogy új termelési rendszereket alakítsanak ki és fokozatosan javítsanak a tartási-takarmányozási körülményeken.

/folyt.köv./

13.55/um

- 34 -

bb 42./dr. román pál ...1.folyt./um

a következő időszakban arra lehet számítani, hogy miután már 18 000 tejtermelő fajtájú importált tehenet tartanak a gazdaságok és 240 000-re tehető a keresztezésbe vont, várhatóan nagyobb teljesítményű állatok száma fokozatosan javulnak majd a hozamok és növekszik a gazdaságok tejkinálata. a tejtermelést azonban - amint a miniszter hangsúlyozta - alapvetően az országban meglévő magyartarka-állományra kell alapozni, annak termelését kell fokozatosan javítani. a sertés-ágazatban az elmúlt évben csökkent az állomány, ennek ellensúlyozására a minisztertanács ideai határozata jó feltételeket teremtett; az eddiginél nagyobb támogatást kapnak a kistermelők és szorosabbra fűzik az ipar és a mezőgazdaság kapcsolatát. de a szakosított nagyüzemekben - a kidolgozott intézkedési tervnek megfelelően - szintén növelni kell a termelékenységet és jobban ki kell használni a rendelkezésre álló épületeket. a minisztérium felülvizsgálja, hogyan lehetne a továbbiakban felkarolni a zöldségtermelést, a korábbi tapasztalatok ugyanis arra figyelmeztetnek, hogy a termelést, a felvásárlást és a forgalmazást egyaránt fejleszteni kell.

a mezőgazdaságban meglévő tartalékok feltárásával kapcsolatban a miniszter kitért arra, hogy a termőterület az elmúlt évtizedekben 10 százalékkal csökkent, s gondot okoz, hogy évről-évre további 160-180 ezer hektár vetetlenül marad. a minisztérium - az illetékes hatóságok bevonásával - szigorú intézkedéseket tett annak érdekében, hogy megszüntessék ezt az állapotot.

az v. ötéves tervben az erdőgazdaságok és a mezőgazdasági téeszek mintegy 45 000 hektáron telepítenek új erdőt. a rendelkezésre álló összegből a környezetvédelmi és talajvédelmi telepítések mellett főként a legnagyobb fahozamot adó területeken kerül sor erdősitésre, főleg vas, zala és győr-sopron megyében. 1976-80 között 6.7 milliárd forint jut az erdőgazdálkodás fejlesztésére.
/mti/

--

bb 43. szolnok megyei kezdeményezés: egész évben öntöznek, maximálisan kihasználják a berendezéseket

vid/um ká cz

1976. május 7.

szolnok megyében a téli és a tavaszi hónapokban az átlagosnál 130 milliméterrel kevesebb csapadék hullott. szomjaznak a növényi kultúrák a rákóczi-falva-szajoli rákóczi tisz földjein is, ezért a közös gazdaságban úgy határoztak, hogy öntözésre berendezett 1400 hektár területüket egész évben igény szerint öntözik, maximálisan kihasználják a berendezéseket, az optimális vízhasznosítás, a tudományos módszerek előnyeit.

/folyt.köv./

14.00/um

- 35 -

bb 43./szol megyei ...folyt./um

szolnok megyében egyébként 76.500 hektáron teremtették meg a feltételeit a mezőgazdasági kultúrák rendszeres öntözésének. a tiszta, a zagyva és a körös völgyében április eleje óta működnek a vízkivételi művek. eddig mintegy 7500 hektár gabonát, takarmányféléket, kapásnövényt, kertészetet és rizst láttak el vízzel. az öntözött terület nagysága azonban elmarad a lehetőségekből. a csapadékpótlás sürgős, hiszen a talaj felső rétegében mindössze 16-18 milliméter a nedvességtartalom.

a megyei tanács, a tsz szövetség és a vízügyi intézmények az-
zal is ösztönöznék kívánják az öntözőbrigádokat, hogy az idény végén megjutalmazzák a legjobbakat. /mti/

--

bb 45. hat hónapi börtönre ítélték a felelőtlen apát

vid/um fm cz

1976. május 7.

borbély istván 34 éves büntetlen előéletű kerékteleki lakos iszákos életmódjával állandó rettegésben tartotta a családját. a sorozatos veszekedések miatt gyerekei súlyos idegrendszeri zavarokban szenvednek. egy alkalommal kést dobva felesége után, hét éves kislányának a homlokát sértette meg. a férfi a gyerekek rendszeres iskolába járását is meggátolta. az esztergomi megyei bíróság, jogerőre emelve az elsőfoku ítéletet, a felelőtlen apát 6 hónapi börtönbüntetéssel sújtotta és alkoholelvonókurára kötelezte. /mti/

--

bb 48. tartalékosok országos lövészversenye szentendrén

vid-gö/gné um fm cz

1976. május 7.

a fasizmus felett aratott győzelem emlékére pénteken szentendre-izbégen rendezte meg a magyar honvédelmi szövetség, az mszbt védnökségével a tartalékosok lövészversenye idei országos bajnokságát. a versenyen a főváros és a megyék négy-négy fős csapata, valamint meghívottként a két testvérszervezet, a szovjet doszaaf és a csehszlovák svazarm tagjai mérték össze tudásukat. /mti/

--

14.05/um

- 36 -

bb 50. Lázár györgy fogadta az algériai mezőgazdasági minisz-
tert

gg um ie cz

1976. május 7.

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke pénteken hivatalá-
ban fogadta mohamed tayebi larbi algériai mezőgazdasági és föld-
reformügyi minisztert, a forradalmi tanács tagját. a szívélyes
légkörű találkozón részt vett dr. romány pál mezőgazdasági és
élelmezésügyi miniszter. jelen volt ali abdallaoui, az algériai
demokratikus és népi köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 47. jól telettek a kalászosok a hajduságban

vid/um f m cz

1976. május 7.

mintegy százezer hektáron elvetették a kukoricát a hajdu-bi-
har megyei mezőgazdasági nagyüzemekben, s egy-két nap múlva ki-
állhatnak a vetőgépek a kukoricatáblákból is. jólszervezett mun-
kával a hajdusági termelőszövetkezetekben pótolták az időjárás
miatti három heti kiesést. a nagyobb tennivalók még a következő
napokban: a kertészetekben és a dohányföldeken a palánták kiülte-
tése, valamint a hortobágyon és püspökladány térségében a rizs ve-
tése.

a megye legtöbb részén jól telettek a kalászosok, s az idejé-
ben elvégzett tavaszi fejtrágyázás után ezekben a napokban végé-
hez közeledik a vegyszeres gyomirtás. a legnagyobb szövetkeze-
tekben repülőgépről szórják ki a vegyszert az őszi kalászosokra.

a februári-márciusi hidegek a szőlőkben már károkat okoztak,
az április végi - május elejei fagyok pedig megcsipdesték a már
kikelt napraforgót, kukoricát és cukorrépát is. a szakemberek sze-
rint ezek a növények a károsodást még kiheverik. viszont derecs-
ke és hajduszovát határában a paradicsompalántákat - kifagyás
miatt - újból kell ültetni. a virágzásban lévő hajdusági gyümöl-
csösökben jelentősebb a fagykár, mintegy 20 százalékra becsülik.
a debreceni nagyterületű köszmétésekben és málnásokban is 15-20
százalékos károkat összegeztek a fagyok után. /mti/

--

- 37 -

14.10/um

6/14/5

bb. 53. népművészeti kiállítás tihanyban

vid fm/il cz

1976. május 7.

a népművészek háziipari szövetkezete rendezésében pénteken tihanyban népi-iparművészeti kiállítás nyílt. a megnyitón rosta sándor, a balatoni intéző bizottság főtitkára mondott beszédet.

a tihanyi tájházban ezuttal a legnevesebb fa- és csontfaragók, valamint fazekasok mutatják be legszebb alkotásaikat./mti/

--

bb. 49. a fővárosi fürdőigazgatóság

tm/il cz

1976. május 7.

közlí, hogy a római strandfürdő május 8-tól, szombattól a vendégek rendelkezésére áll./mti/

--

bb. 51. kiállítás miskolcon a 17.-18. századi görög kereskedők életéről nyílt

vid fm/il cz

1976. május 7.

a 17-18. században miskolc kereskedelmi életében jelentős szerepet töltek be a görög kereskedők. a török megszállás elől menekült görögök miskolcon megtelepde elsősorban a kelet felé, oroszországba, lengyelországba irányuló borkereskedelem, valamint a gyarmatáru- és textil-forgalmazásban vállaltak jelentős szerepet. a város jelenleg is meglévő főutcáján számos görög kereskedőház épült, amelyeket ma is becses műemlékként tartanak számon.

az egykori görög kereskedők miskolci tevékenységét, szerteágazó üzleti összeköttetéseit, valamint a város életében betöltött szerepét ismertető kiállítás nyílt pénteken miskolcon, a herman otto muzeum épületében.

/folyt.köv./

14.05/11

- 38 -

Tóth

b.51./kiállítás folyt./il

a kereskedelmi tevékenységben használt eszközök, korabeli iratok, üzleti könyvek szemléltetik a korábbi évszázadokban élénk fejlődésnek indult város egyik rétegének életét, munkásságát. a bemutatott anyag jelentős részét a miskolci muzeum munkatársai az utóbbi években gyűjtötték./mti/

--

bb. 46. mekezdődött az öntözés borsodban

vid fm/il cz

1976. május 7.

az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság borsod-heves megyei területén pénteken megkezdődött az öntözés. a korábbi napok száraz, napfényes időjárása okozta elpárolgás pótlását pénteken mintegy negyven termelőszövetkezetben és állami gazdaságban kezdték meg. mesterséges csapadékkal árasztották el a szántóföldeket többek között a hernád-völgyében és igénybe vették az öntözőcsatornákat a taktaközben is. mintegy kétszázötven kilométernyi öntözőcsatorna áll a mezőgazdasági üzemek rendelkezésére, hogy a hiányzó csapadékot mesterségesen pótolják.

az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság - a korábbi években jól bevált módszer szerint - az idén is kéthetenként előrejelzést ad az üzemeknek, hogy melyik növényfélést milyen mennyiségű csapadékkal, áraszák el,, a hiányzó talajnedvesség pótlására./mti/

--

bb.52. vetik a fenyőmagot borsodban

vid fm/il cz

1976. május 7.

a kedvező időjárást kihasználva a borsodi erdő- és feldolgozó gazdaságban pénteken megkezdtek az erdei magvak vetését. a novajdrányi, valamint más nagyüzemi csemetekertekben az idén csaknem 350 kilogram, nagyobbbrészt fenyőmagot ültetnek el.

/folyt.köv./

14.10/11

- 39 -

Nº 0

bb.52./vetikfolyt./il

ebből a mennyiségből a tervek szerint több mint ötmillió csemetét nevelnek majd fel az új erdők telepítéséhez. mintegy hárommillió erdei- és kétmillió lucfenyőn kívül három kilogram magból ötvenezer douglas fenyőt is nevelnek, amely különösen a zempléni hegyvidéken diszlik jól.

az évről-évre növekvő mértékű erdőtelepítésekhez az erdőgazdaság az idén is az ugynevezett hidegágyas csemetenevelést valósítja meg. novajdrányban, telkibányán, dédestapolcsányban a nagyüzemi követelményeknek megfelelő hidegágyakat alakítottak ki, ahol fenyő-alomba vetik a magot. a csemetéket tápoldattal öntözve nevelik fel, szigorúan ellenőrzött technológiai előírások mellett./mti/

--

bb. 54. modern holland ékszerkiállítás nyílt

t nn/be il cz

1976. május 7.

ékszerek: gyűrűk, karperecek, nyakláncok sorakoznak azon a bemutatón, amelyik pénteken délelőtt nyílt meg a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények közös rendezésében a kki dorottya utcai kiállítótermében. megnyitóbeszédében németh aladár, a magyar képzőművészek szövetsége iparművészeti szakosztályának titkára elmondta, a felsorakozott ékszerek készítői a századelő holland avantgardja formatervezőinek munkáját folytatják.

a május 23-ig nyitva tartó kiállítás megnyitóján megjelent demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, valamint jan knepelhout hollandia magyarországi nagykövete is./mti/

--

- 40 -

14.15/il

1510

bb. 44. természetátalakítás és természetvédelem - megkezdődött a tiszta-kutató bizottság ülése szegeden

vid fm/il cz

1976. május 7.

a szegedi tiszta kutató bizottság idején tudományos ülészaka pénteken kezdődött meg szegeden. két nap alatt huszonegy előadást tartanak a természetföldrajzi, a klimatológiai, a hidrobiológiai, a botanikai és a zoológiai munkacsoportok tagjai.

dr. horváth imre professzor, a tiszta-kutató bizottság elnöke a tanácskozással kapcsolatban az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

-csaknem egy évtizede öltött szervezett formát a folyó „vallatása,,. ez azt jelenti, hogy amíg kezdetben alkalmi expedíciókat indítottak és egymástól függetlenül dolgoztak a munkacsoportok addig ma már összehangoltan tevékenykednek. komplex jellegűvé tették a vizsgálatokat, amelyek szorosán kapcsolódnak a társadalmi igényekhez. a kutatások célja kettős. egyrészt segíteni kívánják a vizlépcsők építésével párhuzamosan végbemenő természetátalakítás terveinek valóra váltását, másrészt arra törekcsenek, hogy a nagyszabású átalakítással egyidejűleg érintetlenek maradjanak a tájvédelmi körzetek. a hajdani kutatásoktól abban is különböznek a maiak, hogy nem szorítkoznak csupán a nyári időszakra, hanem folyamatosan egész évben figyelemmel kísérik a tiszta völgyében bekövetkező változásokat.

- a vizlépcsők kialakulásánál az emberi beavatkozás határait vizsgálják. megváltónak a természetföldrajzi viszonyok, a mesterséges tavak létrehozásával hatalmas területek válnak öntözhetővé. a vizet azonban nem közvetlenül a folyóból nyerik, hanem a duzzasztott tavakból a kutatókra hárul az a feladat, hogy a vízszennyeződés megakadályozásának módszereit kidolgozzák, a tározóknak halakkal való betelepítése ugyancsak foglalkoztatja a munkacsoportok tagjait. egyes tiszai holtágokban és a balatonon végbement halpusztulásoknak a -zonos tényezőire derült fény. ezeknek az ismereteknek a birtokában kívánják elejét venni annak, hogy a mesterséges tározók halállománya hasonló sorsra jusson.

/folyt.köv./
14.25/il

- 41 -

1520

bb.44./természetátalakítás ... folyt./il

-a tiszta-kutatók segíteni kívánnak abban, hogy az átrendezések teljes mértékben az ember javát szolgálják. kellemes üdülőkörzetek jönnek létre a vizlépcsők körzetében, az öntözéssel növekednek a termés hozamok a mezőgazdasági üzemekben. a mesterséges óriás tározókat úgy kell létrehozni, hogy fennmaradjon a biológiai egyensúly. ugyancsak az ember hasznára különös figyelmet kell szentelni a természeti értékek megóvására. mint ismeretes, a tiszta harmadik vizlépcsője csongrád térségében épül majd meg. ennek közelében fekszik a tőserdői tájvédelmi körzet. a tiszta-kutatók segíteni kívánják azt a törekvést hogy a folyó völgy csongrádi szakaszának átalakítása úgy menjen végre hogy a tájvédelmi körzet megőrizze ősi arculatát eredeti szépségét./mti/

--

bb 55. indul az esztergomi szárnyashajó - nyári menetrend a dunai személyhajózásban

i kf/gg um ie cz

1976. május 7.

az időjárás kedvez a dunai személyhajózásnak, amely ennek megfelelően bevezeti a nyári menetrendet.

♣ a mahart

eszerint szombaton 15 órakor megindul a budapest-esztergom közötti szárnyashajó-járat, amely ezentúl munkaszünet előtti és munkaszüneti napokon közlekedik. a nyári menetrenddel egyidőben két új járattal bővül a dunai személyhajózás. az eddigi fél 8-as járaton kívül hétköznaponként 10 órakor visegrádra, vasárnaponként pedig 7 órakor esztergomba megy hajó budapestről./mti/

--

- 42 -

14.58/um

KS 28

bb.56. hol számítható fel a műanyag pohár ára ?

i/kf/gg/ie/a/-cz

1976. május 7.

a napokban jelent meg hír arról, hogy az egyszeri használatra alkalmas műanyagpohár, tálka, tálca, stb értékét a strandokon működő vendéglátó üzletek felszámíthatják. a belkereskedelmi minisztérium tájékoztatása szerint a rendelkezés kiterjed a kitelepült alkalmi egységekre, a mozgóárusokra, a mosogatói lehetőségekkel nem rendelkező idényjellegű üzletekre, továbbá a fertőzés veszélyének fokozottabban kitett egészségügyi intézmények büféire is; tehát ők is jogosultak a műanyag, edények árának felszámítására./mti/

--

bb.58. a szekszárdi néptáncgyűttes jubileuma

vid/ká/a/-cz

1976. május 7.

pénteken ünnepelte tiz éve fennállásának a szekszárdi néptáncgyűttes. az arany minősítésű és a kiváló címet elnyert együttes hű ápolója és továbbfejlesztője a magyar, elsősorban a tolna megyei tánc és zenei népi hagyományoknak. rendszeres résztvevője a legrangosabb hazai táncünnepeknek, s többször képviselte hazánkat külföldi folklórfesztiválokon is.

a jubileum alkalmából az együttes tiz évi munkásságát, sikeres szerepléseit szemléltető kiállítás nyílt a babits mihály megyei művelődési központban, este pedig ünnepi műsort adott az együttes a szekszárdi szövetkezeti madrigálkórus és a pedagógus kórus közreműködésével./mti/

--

bb.59. komócsin zoltán nevét vette fel a dcm villanyszerelő brigádja

vid/gö/gné/fm/a/-cz

1976. május 7.

a cement-és mészművek váci gyárában pénteken ünnepi gyűlést tartott a villamosüzemben dolgozó elektron szocialista brigád, amely ez alkalommal vette fel komócsin zoltán nevét. a többszörösen kitüntetett villanyszerelő brigád vezetője, horváth lajos elmondta, hogy az 1968-ban alakult munkacsapat tagjai nagymértékben hozzájárulnak a dcm folyamatos, biztonságos termeléséhez. a brigád több tagja résztvett a gyár építésében is, amely felett a kisz annak idején, zöldutas, védnökséget vállalt./mti/

15.15/a

--
- 43

KS 28

bb.57. berzsényi-émlékünnepség vas megyében

vid/fm/a/-cz

1976. május 7.

Nagyszabásu emlékünnepséget rendeztek pénteken egyházashetyén, berzsényi daniel születésének 200.évfordulója alkalmából. költészetünk kimagasló képviselőjének szülőházánál tartott ünnepségen megjelent dr.gosztonyi jános, oktatási államtitkár, rácz jános, a megyei pártbizottság titkára, dr.gonda györgy, a vas megyei tanács elnöke, s ott voltak irodalmi, művészeti életünk, nikla község, valamint a berzsényi nevét viselő iskolák képviselői.

tóth aladár, egyházashetye községi tanácsának elnöke megnyitó beszédében hangsúlyozta: a községben és kemenesalján hűen ápolják a költő emlékét, erről tanuskodik többek között, hogy berzsényi szülőházában muzeumot rendeztek be, emlékére szobrot állítottak, s berzsényi nevét viseli a termelőszövetkezetük és az iskolájuk is.

a megnyitó után bertha bulcsu mondott ünnepi beszédet. részletesen ismertette berzsényi daniel küzdelmes életét, munkásságát, korszakának történelmi, társadalmi körülményeit. kiemelte, hogy berzsényi a klasszikus verselés irodalmi megvalósítója, olyan költő, aki gondolkodásra készített, nélküle szellemi életünk hiányos, líránk szegényebb lenne. feladatként jelölte meg a nagy költőink, köztük berzsényi szellemének, hagyatékának megőrzését, további ápolását.

az ünnepi beszéd után koszorút helyeztek el berzsényi szülőházán, s koszorúzási ünnepséget rendeztek az emlékszobornál is.

délután celldömölkön, a kemenesaljai művelődési központban nyílt meg a berzsényi évforduló alkalmából meghirdetett pályázat anyagából az országos kisgrafikai kiállítás. a pályázatra 31 grafikus 210 pályaművet küldött, s ezekből a zsüri által elfogadott legjobb 128 alkotást láthatja a közönség. /mti/

--

15.30/a

- 44 -

1550

bb.60. berzsényi emlékünnepség somogyban - teleplezték a költő mellszobrát

vid-kz/mmé/fé -cz

1976.május 7.

méltóképpen emlékeztek meg pénteken somogyban berzsényi daniel - a niklai remete - születésének 200.évfordulójáról. az ünnepségeken képviseltette magát a költő vas megyei szülőfaluja, egyházashetye is. a miklai temetőben mintegy félezen rótták le kegyeletüket berzsényi siremléke előtt. az ünnepség a költő egykori lakóháza előtt folytatódott. ott teleplezték berzsényi mellszobrát, rieger tiber szobrászművész alkotását. dr.balassa tiber, a somogy megyei tanács elnökhelyettese mondott beszédet, majd a párt, a tanács és az iskolák képviselői elhelyezték koszorúikat. ezután juhász ferenc kosuth-dijas költő megnyitotta az évfordulóra mintegy két millió forintos költséggel felújított berzsényi muzeumot. délután a falu művelődési házában somogy és vas megye legjobb versmondóinak versenye zajlott le. az egésznapos program ünnepi emlékműsorral zárult. /mti/

--

bb.61. kikeltek az első kiscsibák lenesen

vid-kz/fé -cz

1976.május 7.

pénteken szedték ki az idei első kelésű fácáncsibákat a gemenci állami erdő- és vadgazdaság lenesi vadmadártenyésztő telepén a gépekből. a mesterségesen keltezt kiscsibákat infravörös lámpákkal felszerelt nevelőházakban helyezték el, onnan a röptetőbe kerülnek majd, a helyüket pedig újabbak foglalják el. a telepen az idén egymást váltva harmincezer fácáncsibét nevelnek fel. a vadmadarakat, megfelelő korban a duna menti erdőségekben engedik szét. /mti/

--

bb.63. ifjúság és béke

t tf/s/fé -cz

1976.május 7.

cimmel az országos béketanács és a xxi.kerületi kisz-bizottság pénteken konferenciát rendezett csepelen, a rideg sándor művelődési- és ifjúsági házban. a tanácskozás résztvevői - békemozgalmi, politikai munkások, pedagógusok, a kerület ifjúságának és tanulóinak képviselői - előadásokat hallgattak meg a csepeli munkásfiatalok és az ottani tanulóifjúság építőmunkára felkészítésének, nevelésének eredményeiről, további feladatairól. szó volt a kerületi fiatalok körében végzett politikai nevelőmunka tapasztalatairól is. az esemény a csepeli ifjúsági napok programjához kapcsolódott, ugyanúgy, mint az a békekonzert, amelyet - ugyancsak pénteken - a radnóti miklós művelődési házban tartott a kisz xxi.kerületi bizottsága. /mti/

15.40/fé

--
-45-

1600

bb.62. operai találkozó szegeden - sajtótájékoztató a programról

vid-/kz/fé -cz

1976.május 7.

május 25-től május 29-ig operai találkozót rendeznek szegeden. az előkészületekről giricz mátyás a szegedi nemzeti színház igazgatója pénteken tájékoztatta a sajtó munkatársait.

elmondotta, hogy hazánk operatagozatos színházai az 1973-ban debrecenben tartott találkozó után most második alkalommal szegeden tartanak előadássorozatot. ennek a két-három évenként történő együttes bemutatkozásnak célja, hogy egy-egy városunk lakossága megismerje a vidéki operák előadásait, az együttesek legsikeresebb produkcióit.

a programhoz kapcsolódó szakmai tanácskozásokon színházigazgatók, rendezők, zenei vezetők, kritikusok beszélnek meg az operajátszás örömeit, gondjait, a művészi színvonal fejlesztésére tett erőfeszítések eredményeit.

a szegedi program május 25-én puccini manon lescaut operájának előadásával kezdődik. a főbb szerepekben a szegedi színház énekesei mellett a magyar állami operaház neves szólistáival találkozik majd a közönség, az előadást kertész gyula rendezi, a szegedi szimfonikusokat oberfrank géza vezényli.

a következő napon mozart varázsfuvoláját a debreceni csokonai színház művészei adják elő sándor jános rendezésében, szabó lászló vezényletével.

május 27-én a szegediek vántus istván aranykoporsó című operáját mutatják be, amelyet a szegeden élő szerző móra ferenc regénye alapján készített. a rendező horváth zoltán, a karmester szalatsy istván lesz.

május 28-án a pécsi nemzeti színház weber a bűvös vadász című operájával lép fel a szegedi közönség előtt. az előadás rendezője huszár klára, karmestere breitner tamás. 29-én smetana eladott menyasszony című daljátékát az állami déryné színház előadásában láthatja a közönség, kertész lászló rendezésében, lászló endre vezényletével.

e napon lesz a találkozó záróelőadása is. a szegedi nemzeti színház operatagozatának előadásában mozart figaró házassága kerül színre. horváth zoltán rendezésében, páll tamás vezényletével.

a szakmai vitákat május 26-án és 28-án tartják. az operai találkozó időszakában a helyi bartók művelődési központban a magyar zene és táncművészet harminc éve című kiállítást tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

15.50/fé

-46-

16¹⁰

bb.64. nemzetközi tanácskozás az élelmiszerek minőségéről

k kg/s/ie/fé -cz

1976.május 7.

pénteken befejeződött a nemzetközi szabványügyi szervezet/iso/élelmiszerminőségvizsgáló bizottságainak budapesti ülése, amelyen 15 ország szakemberei vettek részt. a bizottságok megvitatták, hogyan lehetne egységesíteni a különféle élelmiszerek vizsgálati módszereit. a nemzetközi élelmiszerkereskedelemben ugyanis gyakran gondot okoznak az országonként eltérő vizsgálati, minősítési módszerek. az ülésen megállapodtak, hogy a témák részletes kidolgozására hat munkabizottságot hoznak létre./mti/

-.-

bb.65. tanácskozás a nemzetiségi községek közművelődési helyzetéről tatán

Vid-/kz/fé -cz

1976.május 7.

a komárom megyei nemzetiségi községek közművelődési helyzetéről rendeztek pénteken tanácskozást tatán. dr. eperjesi ernő, a kulturális minisztérium nemzetiségi osztályának munkatársa ismertette, hogy milyen új terveket valósítottak meg a hazánkban élő nemzetiségi lakosság körében. anyanyelvi kulturájuk ápolásához, a hagyományok kutatásához és feldolgozásához különösen nagy segítséget jelent, hogy nemrégiben több országos hatáskörű intézménynél külön nemzetiségi osztályokat, csoportokat alakítottak. a szomszédos országokkal kötött új együttműködési megállapodások is a nemzetiségi lakosság kulturájának fokozottabb ápolását szolgálják.

országszerte fellendült a nemzetiségi helytörténeti gyűjtés; tájházakat, muzeumokat nyitottak több településen. az idén megszervezik az első országos nemzetiségi helytörténeti továbbképző tanfolyamot, az idősebb generáció részére a nemzetiségi klubokon belül tanfolyamot indítanak az irodalmi nyelv elsajátítására. a tit országos és megyei szervei is bekapcsolódtak az új programokba.

jelentős változást értek el a nemzetiségi települések könyvellátásában is. a kulturális minisztérium évenként 800.000 forintot biztosít nemzetiségi könyvek beszerzésére. a megyei forrásokból is bővítik az ilyen könyvtárak állományát és a szomszédos országokból is számottevő ajándékkönyv érkezik. /folyt.köv./

16.00/fé

-47-

16³⁰

bb.65./ tanácskozás ... 1.folyt/fé

az ország 15 településén báziskönyvtárat jelöltek ki azzal a céllal, hogy ellássák nemzetiségi irodalommal azokat a kis településeket is, ahol még nincs számottevő könyvtár. mindezek hatására ma már a korábbinál lényegesen nagyobb a választék a nemzetiségi könyvtárakban. további kedvező változás várható attól, hogy nemrégiben nemzetiségi könyvkiadó alakult és az írószövetségben is tervezik egy külön szekció létrehozását a nemzetiségi írók részére.

a tanácskozáson a komárom megyei közművelődési szakemberek ismertették azokat az új módszereket, amelyeket a megye nemzetiségi településein alkalmaznak. több általános iskolában például a megyei könyvtár rendhagyó irodalmi órákat tartott a nemzetiségi irodalom megismertetésére, megszerettetésére. a későbbiekben a gyerekek szüleit is meghívják azokra a rendhagyó nemzetiségi órákra. bejelentették, hogy az idei nyáron nagyszabású nemzetiségi fesztivált rendeznek tatabányán, megnyitják az első megyei nemzetiségi honismereti tábort, a szlovák településeken nyelvművelő klubokat nyitnak./mti/

bb.66. elutaztak a külföldi szakszervezeti küldöttségek

sl/s/fé -cz

1976.május 7.

a szót meghívására 30 ország és három nemzetközi szervezet, köztük a szakszervezeti világszövetség küldte el képviselőit hazánkba május elseje alkalmából. a testvérszervezetek küldöttei részt vettek a budapesti május elsejei ünnepségeken, majd vidéki utjuk során üzemekbe, intézményekbe látogattak. baráti találkozók is ismerkedtek a magyar dolgozók életével és munkájával, a szakszervezetek tevékenységével. a delegációk pénteken elutaztak Magyarországról./mti/

bb.67. birkás István festőművész és borbás Tibor szobrászművész kiállítása veszprémben

vid-/fm/fé -cz

1976.május 7.

veszprémben, a Dimitrov művelődési központban pénteken megnyitották Birkás István festőművész és borbás Tibor szobrászművész kiállítását. a tárlaton Birkás István 12 olajfestménye, valamint borbás Tibor 16 köztéri szobra és dombozóműve látható./mti/

16.15/fé

-48-

1630

bb.68. berzsenyi-émlékkiállítás Sopronban

vid/fm/a/-cz

1976. május 7.

1788-tól 1795-ig élt Sopronban Berzsenyi Dániel. a róla elnevezett Berzsenyi Gimnázium és a Liszt Ferenc Múzeum emlékkiállítását rendezett a város egykori lakója tiszteletére. a pénteken megnyitott kiállításon látható Berzsenyi Dániel egykori iskolai igazolása a Liceumba való felvételtől. kiállították azokat a könyveket, amelyekből Berzsenyi Dániel tanult. 1790-ben alakult meg Sopronban a Magyar Társaság, amely ifjúsági nyelvművelő egyesület volt. a társaság munkájától szóló értékes dokumentumok ugyancsak a kiállítás anyagát gazdagítják. nagy értéket képviselnek Berzsenyi Dánielnek Kiss Jánossal, Kazinczy Ferencsel, Döbrentei Gáborral, Széchenyi Istvánnal és a kor más nagyjával való levelezéseinek fotómásolatai, amelyeket féltő gondnal őriznek Sopronban, s a mosztani kiállításon ugyancsak bemutatnak./mti/

--

felhasználható: 18.00 óra után!

bb.69. ,,rajzok,, - kiállítás Miskolcon

vid/fm/a/-cz

1976. május 7.

a Magyar Képzőművészek Szövetsége Észak-Magyarországi területi szervezetének rendezésében pénteken megnyitott Miskolcon, a József Attila Könyvtár kiállítótermében a ,,rajzok,, című tárlat.

a kiállításon a miskolci művésztelepen élő, valamint a területi szövetséghez tartozó Nógrádi és Heves megyei képzőművészek kivül az ország különböző részeiben lakó és alkotó tizenhat vendégművész alkotásai láthatók.

a kiállítást dr. Solymár István, a Budapesti Nemzeti Galéria helyettes főigazgatója nyitotta meg./mti/

--

16.05/a

- 49 -

1640

felhasználható: 18.00 órától!

bb.70. megkezdődtek orosz lányon az v.dunántuli bábjátékos napok

vid/fm/a/-cz

1976. május 7.

pénteken megkezdődött orosz lányon a vértesi napok gazdag programjának egyik kiemelkedő eseménye: az v.dunántuli bábjátékos napok. a már hagyományos rendezvényen valamennyi dunántuli megye képviselteti magát, és az idén első ízben felnőttek is szerepelnek. a találkozót az egész város magának vallja. ezt bizonyítja, hogy a csaknem 300 szereplőt és kísérlőjüket az orosz lányi családok látják vendégül a három napos esemény alatt.

a megnyitót felvonulás előzte meg: a szereplők bábuikkal vonultak végig a városban. a városi művelődési központban megtartott megnyitón a komárom megyei állami építőipari vállalat irodalmi színpada köszöntötte az együtteseket.

szombaton kezdődnek meg a bemutatók. a művelődési központban, az előtte lévő téren, valamint a szomszédos bokod és kecskéd községben lép fel a 20 együttes. valamennyien oklevelet és jutalmat kapnak. mivel a bábjátékos napok fő célja a szakmai továbbképzés, vasárnap tapasztalatcserét rendeznek az együttesek vezetőinek részvételével./mti/

--

felhasználható: 18.00 óra után!

bb. 71. a co-x dán alkotócsoporthoz kiállítás dunaujvárosban

vid/fm/a/-cz

1976. május 7.

a co-x/coegzisztencia/ elnevezésű dán képzőművész alkotócsoporthoz munkáiból nyílt kiállítás pénteken dunaujvárosban, az uitz béla kiállítási teremben. a tárlaton michael martinu, benny aage moeller, henning gjedde dán, valamint siegfried strasser osztrák és mieczyslaw romenczuk lengyel festőművész festményei, kollázsai és térplasztikai szerepelnek. a külföldi művészcsoporthoz kiállítását pálfalvai jános festőművész nyitotta meg. a kiállítást május 23-ig tekinthetik meg az érdeklődők dunaujvárosban./mti/

16át/a

- 50 -

16⁵⁰

felhasználható: 19.15 órától!

bb.72. bemutató az operában : a világ teremtése

k/km/fe/pr/a/-cz

1976. május 7.

premierert tartottak az operában pénteken: először látható a közönség budapestben az andrej petrov zenejére készült háromfelvonásos balettkomédiát: „a világ teremtését”, a világhírű karikaturista jean effel ismert rajzsorozata nyomán készült balett natalija kaszatkina és vlagyimir vasziljov koreográfusok, valamint a zeneszerző közös alkotása. a szovjet koreográfusok tanították be és rendezték az operaházi bemutatót is. a diszleteket és a jelmezeket makai péter tervezte. az előadásban pedig metzger mártát láthatta a bemutató közönsége. az ismétlést róna viktor, az ördögöt keveházi gábor, az ördög feleségét orosz adél alakította.

május 9-én, a második szereposztásban tartják meg „a világ teremtése”, bemutatóját. a vasárnapi premierre budapestre várják a mű zeneszerzőjét andrej petrovot is./mti/

--

bb.73. június 19-20: sárközi lakodalmás

vid-/kz/fé -cz

1976.május 7.

az idén június 19-én és 20-án - szombat, vasárnap - rendezik meg a hagyomány szerint két évenként ismétlődő sárközi lakodalmás népi ünnepélyt - jelentették be a mecsekvidéki intéző bizottság sárköz-gemenc területi bizottságának pénteken decs nagyközségben tartott ülésén. bevezetőjeként már június 13-án megkezdődnek a „megfujom a furulyám”, elnevezésű népdaléneklési verseny elődöntői decsen és alsónyéken. 19-én öt sárközi faluban - alsónyéken, bátán, decsen, ócsényben és sárpilisán - néptáncos, illetve dalos találkozót tartanak. 20-án decsen több kiállítás nyílik. a főesemény vasárnap délután decsen zajlik le: a szimpompás lakodalmás felvonuláson ezernél több szereplő és tíz zenekar szórakoztatja a közönséget./mti/

--

bb.74. kitüntetés

be/ie/fé la

1976.május 7.

a népköztársaság elnöki tanácsa idős borbély sándornak, a máv nyugdíjhivatal vezetőjének nyugállományba vonulása alkalmából a szocialista magyarországi érdemrend kitüntetését adományozta./mti/

--

16.40/fé

-51-

420

bb.75. megnyílt kepes györgy festőművész kiállítása

t nn/gk/pr/fé la

1976.május 7.

pénteken délután a műcsarnokban nyílt meg kepes györgy magyar származású amerikai festőművész tárlata a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények közös rendezésében. mint megnyitó beszédében körner éva művészettörténész hangsúlyozta, kepes századunk egyik legismertebb „nemzetközi” művésze, aki 1930-ban lépett először a nyilvánosság elé társaival az úgynevezett „progresszív fiatalokkal”, még abban az évben került kapcsolatban moholy-nagy lászlóval, aki meghívta berlinbe, majd londonba. kepes 1937 óta él az egyesült államokban. művészetének lényege a fantasztikusan kitágult tudományos világkép és a művészet megváltozott fogalmának koordinálása.

a május 30-ig nyitva tartó bemutatón a művész olyan képeit tekinthetjük meg, amelyeket a világ számos országában láthattak a festészet kedvelői, többek között olaszországban, az nszk-ban és másutt./mti/

--

bb.76. a bkv

gk/pr/fé la

1976.május 7.

értesíti az utazóközönséget, hogy népsziget-alsó hajóállomáson a forgalom az alacsony vízállás miatt ideiglenesen szünetel./mti/

--

bb.77. borbély gábor tájékoztatója a divsz székházában

t/pr/fé la

1976.május 7.

borbély gábor, a kisz központi bizottságának titkára tájékoztatta a divsz irodáját a kisz ix.kongresszusának előkészítéséről és feladatairól.

ranajit guha, a divsz alelnöke megköszönte a tájékoztatót és a kisz központi bizottságának meghívását, hogy a szövetség irodája vegyen részt a kongresszuson. méltatta a kisz-nek a divsz-ben és a divsz akcióinak sikere érdekében kifejtett sokoldalú tevékenységét és sok sikert kívánt a kongresszusi küldöttek munkájához./mti/

16.50/fé

--
-52-

1430

bb.78. a békehónap megnyitó ünnepei vidéken

ö vid-/kz/gné/fé la

1976.május 7.

pénteken győr-sopron, nógrád, zala, békés, pest és szolnok megyében zajlott le a béke és barátság hónap rendezvénysorozatának megnyitója. a győri tartott békegyűlés szónoka sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára volt. az idei béke és barátság hónapot, mint hangsúlyozta, kedvező nemzetközi körülmények között nyitjuk meg. az szkp xxv.kongresszusa utat mutat a világ haladó erői számára a békéért és a szabadságért vívott küzdelemben. a szovjetunió és a szocialista országok békepolitikájának eredményeként a nemzetközi életben folytatódik a különböző rendszerű országok békés egymás mellett élése. az enyhülés irányzata megfelel valamennyi ország, nép tényleges nemzeti érdekeinek. a mi létünk és további előrehaladásunk záloga is a béke.

sebestyén nándorné beszéde után felszólalt az ülésen dr.sara pascual canosa, a kubai béke és népek szuverenitása mozgalom titkárságának tagja is. a magyar és a kubai nép barátságának fontosságát hangsúlyozta s méltatta a haladó erők békéért folytatott küzdelmét.

a békehónap nógrád megyei eseményeit megnyitó pásztói munkásgyűlésen harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke azt hangsúlyozta, hogy a szovjetunió a világméretben kibontakozó békeharc élén mindaddig meghiusított minden hidegháborús próbálkozást s végülis tárgyalóasztal mellé kényszerítette az imperialista hatalmakat. a békeharc azonban továbbra sem lankadhat. mindannyiunk kötelessége többek között az, hogy leleplezzük az enyhülést előmozdító helsinki értekezlet eredményeit meghamisító imperialista erőket, s visszaverjük az e-gyezmények végrehajtásának megakadályozására irányuló törekvéseket.

zala megyében s.hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, békés megyében kiss lajos, az országos béketanács tagja, pest megyében pedig dr.sütő gyula, az országos béketanács titkára emlékezett meg a fasizmus felett aratott győzelem évfordulójáról, s méltatta korunk békemozgalmának jelentőségét. a gödöllőn megrendezett pest megyei megnyitó ünnepségen résztvett az a szovjet delegáció, amely i.p.kalinnak, a moldáviai kommunista párt központi bizottsága titkárának vezetésével tartózkodik hazánkban.

folyt. köv.

-53-

1440

bb.78. a békehónap...folyt./

a szolnok megyei megnyitó színhelye kunhegyes volt. az ott rendezett békegyűlésen b.a.fefimovics, a budapesti szovjet kultúra és tudomány házának igazgatóhelyettese tartott beszédet. heves megye székhelyén - egerben - magyar-szovjet baráti találkozót rendeztek ezen a napon. a könyvnyomipari gépgyártó vállalat 10-es számú üzemében lezajlott találkozón pavel vasziljevics jenkovszkij, a budapesti szovjet kultúra és tudomány házána főmunkatársa méltatta a magyar-szovjet barátság sokrétű fejlődését, a béke és barátságai hónap jelentőségét./mti/

bb.79. az országos béketanács

tr/pr/fé la

1976.május 7.

vendégeként - ivan petrovics kalinnak, a moldávai kommunista párt központi bizottsága titkárának vezetésével - hazánkban tartózkodó szovjet béke delegációt pénteken fogadta jakab sándor, az mszmp kb párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője./mti/

bb.80. kétszáz éves a burgtheater címmel kiállítás nyílt

t nn/s/pr/fé la

1976.május 7.

bécs 200 éves színházát, a burgtheatert mutatja be az érdeklődőknek az a kiállítás, amely pénteken délután nyílt meg a nemzeti színház előcsarnokában a kulturális kapcsolatok intézete, a nemzeti színház igazgatósága és a kiállítási intézmények közös rendezésében. mint megnyitójában marton endre kétszeres kossuth-díjas kiváló művész, a nemzeti színház igazgató-főrendezője hangsúlyozta: a burgtheater volt a német nyelvterület legrégebbi színháza, elsőként vált udvari színházból nemzeti színházzá. szólt arról is, hogy a kiállítás újabb lehetőséget teremt országaink első társulatai együttműködésének további elmélyítésére. a ii.józsef által alapított bécsi színház évfordulóját méltatta artur kremsner, a budapesti osztrák nagykövetség kulturális tanácsosa is.

a tárlat megnyitóján jelen volt társadalmi, művészeti életünk számos kiválósága és ott volt dr.friedrich frölichsthal, ausztria magyarországi nagykövete./mti/

17.55/fé

-54-

b.81. fiatal művészek kiállítása a kisz ix.kongresszusa tiszteletére

t km/be/pr/fé la

1976.május 7.

fiatal képzőművészek, iparművészek, népművészek valamint a magyar iparművészeti iskola tanulói munkáiból nyílt kiállítás pénteken a városligeti kongresszusi ifjúsági parkban. a bemutatón a kisz ix.kongresszusa tiszteletére hirdetett művészeti pályázatok legjobbait állították ki. többszáz 35 éven aluli képző-, ipar-, népművész legszínevonalasabb munkái bizonyítják a fiatal művészek aktivitását, tehetségét. a kiállítást kiss istván kossuth-díjas szobrászművész, a magyar képzőművészek szövetségének elnöke nyitotta meg. egyebek közt hangsúlyozta: ez a kiállítás is igazolja, hogy a fiatalok nemcsak elfogadják a párt és a kisz által kijelölt feladatokat, hanem tenni is akarnak ezek megvalósulásáért.

a fiatal képzőművészek stúdiója „munkánk a holnapért”, címmel írta ki ez évi pályázatát, a pályázatra beérkező műveket is láthatják a kiállítás megtekintői.

szakajtókat, vesszőből font gyermekjátékokat, népi butorokat, berendezési tárgyakat mutat be a fiatal népművészek stúdiója. ez a csoport a kisz központi bizottsága, a kulturális minisztérium, a népművelési intézet és a népi iparművészeti tanács közös felhívására 1970 óta rendszeresen meghirdeti a népművészet ifjú mestere pályázatát. a kiállítás: válogatás az utóbbi 5 év legjobb alkotásaiból.

a megnyitón kiosztották a különböző pályázatok díjait. a házgyári lakások berendezése és a dolgozó nők öltözködése témakörben, az iparművészeti vállalat és a kisz központi bizottsága, valamint a magyar népköztársaság művészeti alapja által meghirdetett pályázat első díját - és a 30 ezer forintos jutalmat bánáti jános, bárkányi attila, kovács erika, radnóti györgy, roppa judit és patuli anna nyerte enteriőr együttesükért. ezen kívül három 20 ezer forintos, egy 10 ezer forintos és egy 5 ezer forintos díjat osztottak ki.

az otthon és használati tárgyai témakörben bemutatott, az iparban tevékenykedő, illetve ipari jellegű termékeket létrehozó 35 éven aluli tervezőművészeknek kiírt pályázat kisz kb nivó díját és 14 ezer forintos jutalmát szabó károly ipari formatervező művész, és a videoton fejlesztő kollektívája kapta asztali rádiócsaládju-kért. a kisz kb 9 ezer forintos nivó díját nye te nyomott anyag függönyeiért bajkó anikó textiltervező művész és a pamutnyomóipari vállalat kispesti gyára. ugyancsak 9 ezer forintos nivó díjat kapott borsfai tamás belsőépítész és az iparművészeti vállalat lámpaüzeme lámpacsaládjáért, tuza lászló kerámikusművész és az alföldi porcelángyártó falburkoló elemeiért.

/folyt.köv./
-55- szaniter fürdőszoba berendezéséért, valamint szemléz m... és a budapesti porcelángyár

1845

bb.81./ fiatal művészek1.folyt/fé

a fiatal képzőművészek stúdiója „munkánk a holnapért”, című tematikus pályázatának első díját - a kisz kb 15 ezer forintos jutalmát - swierkiewicz róbert grafikművész nyerte. ezen kívül három darab 10 ezer forintos, négy ötezer forintos díjat ítéltek oda. a fővárosi tanács 10.000-10.000 forintos díját gábor istván festőművész és markolt györgy szobrászművész nyerte. a díjakat kiss istván adta át.

a kiállítást a kisz kongresszusának idején naponta 14-től 20 óráig vasárnap 10-től 20 óráig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

-. -

bb.82. az internacionalizmus és a szolidaritás elvei alapján erősödik a három nagy forradalmi áramlat együttműködése - befejeződött a nemzetközi elméleti konferencia tihanyban

vid-/kz/fé la

1976.május 7.

pénteken tihanyban befejeződött a kommunista és munkáspártok elméleti és tájékoztató folyóirata - a béke és szocializmus -, valamint az mszmp központi bizottsága által rendezett háromnapos nemzetközi elméleti konferencia.

a tanácskozáson 45 testvérpárt képviselői vettek részt. megvitták a három nagy forradalmi áramlat - a szocialista világrendszer, a nemzetközi munkásosztály és a nemzeti felszabadító mozgalom - együttműködésének további lehetőségeit, a nemzetközi feszültség enyhüléséért folytatott közös harc időszerű kérdéseit.

a résztvevők rámutattak, hogy korunk forradalmi áramlatai döntő szerepet játszanak a nemzetközi feszültség enyhülésének fenntartásában és megszilárdításában, s ezzel kedvező feltételeket teremtenek a szocializmus, a társadalmi haladás, a nemzeti függetlenség és a béke ügyének további előrehaladásához.

a konferencián kifejezésre jutott, hogy a három nagy forradalmi áramlat - a helyzetükből eredő különbözőségek ellenére - összefog a közös célok elérése érdekében, s az egysége, az együttműködése az internacionalizmus, a szolidaritás elvei alapján erősödik.

/folyt.köv./
18.15/fé

-56-

18⁵⁰

bb.82./ az internacionalizmusfolyt/fé

a testvérpártok képviselői a háromnapos vitát - az elméleti kérdések sokoldalú megvitatása mellett - pártjaik harcának gyakorlati tapasztalataival is gazdagították.

a konferencián megjelent győri imre, az mszmp központi bizottságának titkára is és pénteken tájékoztatta a külföldi vendégeket a magyar szocialista munkáspárt tevékenységének időszerű kérdéseiről.

a tanácskozáson részt vettek az mszmp képviselői is; közülük felszólalt dr.berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője.

győri imre pénteken este tihanyban fogadást adott a konferencia résztvevőinek tiszteletére./mti/

-. -

bb.83. berzsenyi dánielre emlékeztek balatonfüreden

vid-/kz/fé la

1976.május 7.

balatonfüreden, a szot szanatórium árkádjai alatt lévő panteonban pénteken délután a városi tanács és a veszprém megyei idegenforgalmi hivatal képviselői megkoszorúzták berzsenyi dániel emléktábláját, a költő születésének 200.évfordulója alkalmából. az ünnepségen a költő több a balatonhoz fűződő versét adták elő.

/mti/

-. -

bb.84. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

fé la

1976.május 7.

37. kukoricavetés
 38. holland gépi bemutató
 39. felavatták borsodban a századik iskolai könyvtárat
 40. sajtótájékoztató a lengyel ipar részvételéről a bnv-n
 41. megnyílt az állatbölcsőde és az állatövoda
 42. dr.romány páli sajtótájékoztatója
 43. szolnok megyei kezdeményezés
 44. a tiszta-kutató bizottság ülése
 45. ítélet felelőtlen apa ellen
 46. öntözés borsodban
 47. jól teleltek a kalászosok a hajduságban
- /folyt.köv./
18.35/fé

-57-

18⁰⁰

bb.84./ hirjegyzék ...folyt/fé

48. tartalékosok lövészversenye
49. a fővárosi fürdőigazgatóság közleménye
50. Lázár György fogadta az algériai mezőgazdasági minisztert
51. kiállítás a 17-18. századi görög kereskedők életéről
52. vetik a fenyőmagot borsodban
53. népművészeti kiállítás tihanyban
54. holland ékszerkiállítás
55. nyári menetrend a dunai személyhajózásban
56. hol számítható fel a műanyagpohár ára
57. berzsenyi emlékünnepe vas megyében
58. néptáncgyűttes jubileuma
59. komócsin zoltán nevét vette fel ...
60. berzsenyi emlékünnepe somogyban
61. kisleányok
62. operai sajtótájékoztató szegeden
63. ifjúság és béke című konferencia
64. tanácskozás az élelmiszerek minőségéről
65. tanácskozás a nemzetiségi községek közművelődési helyzetéről
66. elutaztak a külföldi szakszervezeti küldöttségek
67. kiállítás veszprémben
68. berzsenyi emlékkiállítás sopronban
69. „rajzok, - kiállítás miskolcon
70. dunántúli bábjátékos napok
71. dán alkotócsoporthoz kiállítás
72. bemutató az operában: a világ teremtése
73. sárközi lakodalmas
74. kitüntetés
75. kepes György kiállítása
76. bkv közlemény
77. borbély Gábor tájékoztatója a divsz székházában
78. a békehónap vidéki megnyitó ünnepségei
79. Jakab Sándor fogadta az obt vendégét
80. kiállítás a burgtheatról
81. fiatal művészek kiállítása a kisz-kongresszus tiszteletére
82. befejeződött a tihanyi elméleti konferencia
83. berzsenyi danielre emlékeztek balatonfüreden
84. hirjegyzék/mti/

--

-58-

bb.85. befejezte munkáját az akadémia közgyűlése - ismét erdey-gruz tibort választották meg az akadémia elnökének

t/km/fe/fé la

1976.május 7.

pénteken az akadémia várbeli kongresszusi termében megtartott zárt üléssel véget ért a magyar tudományos akadémia 136.közgyűlése. a zárt ülésen megvitatták az akadémia elnökségének és főtitkárának a közgyűlés előterjesztett beszámolóját. a nagy számban felszólaló akadémikusok megvitatták a tudományos élet időszerű, fontos kérdéseit. számos javaslatot tettek a tudományos kutatómunka, a tudományirányítás és szervezés színvonalának további emelésére. az eszmecserén jelentőségéhez mért süllyal vetődött fel a tudomány szerepe a fontos társadalmi és népgazdasági döntések előkészítésében, a távlati-tudományos kutatási terv feladatainak összehangolása a népgazdaság távlati tervével, a tudományos utánpótlás és minősítés rendszerének továbbfejlesztése, a tudományos morál és a bírálat kérdésköre, továbbá az egyetemi, valamint az interdiszciplináris kutatások ügye.

a közgyűlés jóváhagyta az elnökség és a főtitkár beszámolóját, majd határozatba foglalta az akadémiára váró időszerű feladatokat. a közgyűlés titkos szavazással megválasztotta a magyar tudományos akadémia új rendes levelező és tiszteleti tagjait. a korábbi levelezőtagek közül 30-at rendes taggá, a tudományok doktorai-ból 30-at levelezőtaggá és 24 elismert külföldi tudóst tiszteleti taggá választottak.

az új rendes tagok:

bálint Péter /vesefiziológia/, barta István /televíziótechnika, akusztika/, benkő Lóránd /nyelvtudomány/, csáki Frigyes /automatizálás, elektronika/, cselőtei László /kertészet/, farkas Gábor /növényélettan/, fülöp József /geológia/, geszti P. Ottó /vilamoserőművek, hálózatok/, hajdu Péter /nyelvtudomány/, hazay István /geodézia/, Holló János /biomérikai kutatások/, kesztyűs Lóránd /immunbiológia/, kézdi Árpád /geotechnika és talajfizika/, Kónya Albert /fizika/, köpeczi Béla /irodalomtörténet/, Kovács István /államjog/, Kozma László /vezetékes híradástechnika/, Kurnik Ernő /növénytermesztés, növénynevelés/, Márta Ferenc /reakciókinetika/, osztrovszki György /ipargazdaság/, Pécsi Márton /természeti földrajz/, Polinszky Károly /szervezetlen kémiai technológia/, Pungor Ernő /analitikai kémia fizika-kémiai módszereinek elmélete /radnót Magda /szemészet/, Stefanovits Pál /talajtérképezés/, Szabolcsi Miklós /irodalomtudomány/, Tandori Károly /matematika/, Tarján Gusztáv /bányászat/, Tarján Imre /fizika/, Tigyi József /biofizika/.

/folyt.köv./
18.55/fé

-59-

1976

bb.85./ befejezte ...folyt/fé

az új levelező tagok:

antoni ferenc /biokémia/, czelnai rudolf /meteorológia/, czi-
bere tibor /áramlástechnikai gépek/, falusné szikra katalin /köz-
gazdaságtudomány/, graszelly gyula /ásványközetan/, hajnal andrás
/matematika/, hardy gyula /makromolekulák kémiája/, hermann ist-
ván /filozófia/, imre samu /nyelvtudomány/, jakucs pál /növény-
rendszertan, ökológia/, jermy tibor /állatökológia, növényvédelem/,
keleti tamás /biokémia/, kiss dezső /fizika/, kornai jános /köz-
gazdaságtudomány/, kovács ferenc /állathigiéniá/, lukács józsef
/filozófia/, markó lászló /elemorganikus vegyületek kémiája/, mé-
száros jános /állatorvostudomány/, papp ferenc /nyelvtudomány/,
peschka vilmos /állam- és jogelmélet/, petri gábor /sebészet/,
rajki sándor /genetika/, ránki györgy /történelem/, salánki jános
/neurobiológia, fiziológia/, simai mihály /közgazdaságtudomány/,
simon sándor /kohászat/, sipos aladár /közgazdaságtudomány/, ste-
fán mihály /fémfizika/, tálasai istván /néprajz/ és vajda györgy
/nagyfeszültségű technika/.

az új tiszteleti tagok:

a.a.báev /szovjetunió, biológiai tudományok/, sir derek bar-
ton /anglia, kémiai tudományok/ n.v. cicin /szovjetunió, geneti-
kus/, bohdan dobrzanski /lengyelország, talajtan/, n.m. emanuel
/szovjetunió, kémiai tudományok/, aleksander flaker /jugosz-
lávia, irodalomtudomány/, m.sz. giljarov /szovjetunió, biológiai
tudományok/, herbert hunger /ausztria, ókortörténet/, rollin d.
hotchkiss /usa, genetika és biokémiai tudományok/, kalman rudolf
emil /usa, matematika tudományok, szabályozás technika/, stefan
kieniewicz /lengyelország, történettudomány/, jens peter larsen
/dánia, zenetudomány/, p.p. lobanov /szovjetunió, agrár-közgazdász/,
r.d. lukic /jugoszlávia, állam- és jogtudomány/ n.v. melnyikov
/szovjetunió, bányászati tudományok/, karl gunnar myrdal /svéd-
ország, gazdaságtudomány/, sz.m. nyikolszkij /szovjetunió, matema-
tikai tudomány/, a.p. okladnyikov /szovjetunió, régészettudomány/,
walter petrascheck /ausztria, geológus/, györgy pólya /usa, mate-
matikai tudományok/, a.m. prohorov /szovjetunió, fizikai tudomá-
nyok/, karl rinner /ausztria, geodéta/, albert soboul /francia-
ország, történettudomány-filozófiatudomány/ és cesare vasoli
/olaszország, irodalomtudomány/.

ugyancsak titkos szavazással - három évi időtartamra - meg-
választották az mta elnökét, alelnökeit és az elnökség tagjait. a
magyar tudományos akadémia elnökévé ismét erdey-gruz tibor
akadémikust választották. az alelnökök csáki frigyos, pach zsig-
mond pál és szentágothai jános akadémikusok lettek.
/folyt.köv./

1940
19.10/fé

-60-

bb.85. / befejezte ...2.folyt/fé

ezzel végetért az akadémia 136. közgyűlése.

az meti munkatársának kérésére erdey-gruz tibor, az mta elnö-
ke vonta meg az egyhetes tanácskozás mérlegét, vázolta fel a leg-
közelebbi feladatokat.
/folyt.köv./

bb.86. időjárásjelentés

s/fé la

1976.május 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1976.május 7-én, pénteken
este:

meleg idő

várható időjárás szombat estig: az északkeleti országrész-
ben napközben megnövekszik a felhőzet. futózápor, elszórtan zi-
vatar kialakulhat. mérsékelt északnyugati szél. várható legma-
gasabb nappali hőmérséklet 20-25 fok./mti/

bb.85./ befejezte munkáját.....3.folyt./-a

erdey-gruz tibor előljáróban hangsúlyozta, hogy a közgyű-
lés felszólalói sokoldalúan elemezték a tudományos és közélet
legfontosabb érdemi, szervezeti kérdéseit, áttekintették az
akadémia utóbbi években végzett munkáját, a politikai, tudomá-
nypolitikai irányelvek megvalósításáért végzett tevékenység-
gét. feltárták azokat a hiányosságokat, amelyek helyenként
gátolták a még eredményesebb végrehajtást, s egyúttal javas-
latot tettek kiküszöbölésük módjára is. nyomatékosan szóltak arról,
hogy a társadalomtudományok ideológiai funkciói mellett a ter-
melést és a társadalmi gyakorlatot segítő társadalomtudományi
kutatásokra is hangsúlyos figyelmet kell fordítani. erdey-gruz
tibor a célokról szólva egyebek között a következőket mondotta:

- a tudományos testületeknek a következő években is
folyamatosan kell figyelemmel kísérniük az országos távlati
tudományos kutatási tervek végrehajtását. a következő 15-20
évben várhatóan növekvő jelentőségű tudományterületekre, irá-
nyokra, témákra vonatkozó prognózisokat is számba véve -
nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a tudomány haladása,
illetve a társadalmi igények változása nem teszi-e indokolttá
új irányok kitűzését és az erők átcsoportosítását. mindennek -
mutatott rá - nem szabad háttérbe szorítania azokat az alapku-
tatásokat, amelyeknek konkrét gyakorlati felhasználása ma még
nem látható előre.
19.35/a /folyt.köv./

- 61 -

1950

bb.85./ befejezte.....4.folyt./-a

- a hazai tudománypolitika továbbfejlesztését és a kutatásirányítási rendszer korszerűsítését célzó munkálatokban az akadémia tudományos testületeinek aktívan és kezdeményezően kell részt venniük. Lényegesnek tartom, hogy - országos tájékoztatóra alapozva - az elnökség, az osztályok, és bizottságaik továbbra is vitassanak meg fontos tudományos és tudománypolitikai kérdéseket, elemezzék a különböző tudományágazatok helyzetét és ezek alapján hívják fel az illetékes szervek, illetve intézmények figyelmét a tudományos választ igénylő problémákra. az osztályoknak hangsúlyos feladata lesz időről időre megvizsgálni a hazai tudományos iskolák és irányzatok helyzetét, és ahol szükséges támogatásukra javaslatokat is kell tenniük.

az akadémia elnöke a továbbiakban kiemelte annak fontosságát, hogy az elnökség mellett az osztályok és bizottságaik szélesebb tudományos körök bevonásával rendszeres munkával segítsék tudományos viták további kibontakoztatását a fontos társadalmi kérdésekben, tüzzék napirendre új tudományos eredmények és aktuális problémák megvitatását. e gondolatsort folytatva leszögezte:

- a társadalomtudományi osztályok figyelmének elsősorban a szocialista közgondolkodás előmozdítására, a polgári ideológiák, valamint antimarxista nézetek bírálatára kell irányulnia, a termeléssel közvetlenebb kapcsolatban lévő osztályokra pedig a most kezdett ötéves népgazdasági terv gazdaságpolitikai céljai megvalósításának segítése vár - szem előtt tartva a kutatási eredményeknek a termelésben való hasznosítását. az elnökségnek - mondotta - fontos feladata lesz az is, hogy a most kezdődő ciklusban minden osztály tevékenységét megvitassa, különös tekintettel a tudományterületeikre gyakorolt hatékony elvi-módszertani befolyásra.

- az akadémia továbbra is közreműködik az mszmp központi bizottsága közművelődésre vonatkozó határozatának végrehajtásában, a közoktatás távlati koncepciójának előkészítésében.

/folyt.köv./
19.45/a

- 62 -

2000

bb.85./ befejezte.....5.folyt./-a

szorgalmazza, hogy a társadalomtudományok általánosítsák a társadalomépítés tapasztalatait, elméletileg is támasszák alá feladataink kitűzését és megoldását, mert a szocialista társadalom növekvő mértékben igényli a valóság mind mélyebb megismerését. erdey-gruz tibor a továbbiakban a tudománypolitikai bizottság állásfoglalásából adódó tennivalókról szólt:

- az osztályokra az a feladat hárul, hogy fejezzék be az akadémia és az oktatási minisztérium kutatóhelyei 1976-80.évi kutatási terveinek véleményezését. ennek során - hangsúlyozta - a tudományfejlődés belső logikája, valamint a társadalom jelenlegi és előre látható jövőbeli igényei, továbbá az anyagi, szellemi lehetőségek gondos mérlegelésével kiválasztják azokat az területeket, amelyekre különös gondot kell fordítani. az országos műszaki fejlesztési bizottsággal közösen kell értékelni a távlati tudományos kutatási tervek valamennyi országos főirányának és célprogramjának tematikáját, s ezzel párhuzamosan el kell végezni az anyagi források összehangolását is.

az akadémia elnöke kifejtette azt a meggyőződését, hogy a tudományos testületi munka hatásfokának növelése érdekében további lépéseket szükséges tenni. kiemelte:

- a nagyobb jelentőségű kérdésekben mindig testületi állásfoglalás kialakítása kívánatos. e kérdéseknek valóban a tudósok testületeinek nézeteit és nem egyéni véleményeket kell tükrözniük. az elnökségnek további erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy a testületi állásfoglalások kialakításához hosszabb idő álljon rendelkezésre, s el kell érni, hogy a testületeket, illetve azok tagjait, már az előkészítés szakaszában vonják be a nagyobb jelentőségű - testületi állásfoglalást igénylő - dokumentumok kidolgozásába. hozzáfűzte, hogy továbbra is kívánatos fenntartani a testületi munkának olyan bevált fórumait, mint az ankétok, kerekasztalkonferenciák és elnökségi kiüldelutánok. ezek programját azonban - mutatott rá - tervszerűbben, differenciáltabb tartalommal kell összeállítani, s ki kell terjedniük a tudománypolitika és kutatásszervezés megoldást igénylő új kérdéseire is. kívánatos - mondotta -, hogy a tagság az eddiginél jobban használja ki a tudósklubban rejlő lehetőségeket. ennek előmozdítására, a kutatók közötti kötetlen társas kapcsolatok kibővítése érdekében további erőfeszítéseket kell tennünk - mondotta befejezésül erdey-gruz tibor./mti/

19.50/a

- 63 -

5
2000

87. barátsági nagygyűlés a xviii. kerületben

ob/s/ny la

1976 május 7

a béke és barátsági hónap keretében a hazafias népfront xviii. kerületi bizottsága pénteken nagygyűlést rendezett. ennek során a Lőrinci hengermű zója szocialista brigádja az engels utcai általános iskola részére átadta az uttorómozgalom 30 éves évfordulója tiszteletére társadalmi munkában létesített jubileumi parkot. a lelkes hangulatu, népes nagygyűlésen, amelynek szónoka kelen béla, az esti hírlap főszerkesztője volt, több népi demokratikus ország nagykövetsége is képviseltette magát. /mti/

-.-

bb.88. külföldi vendégek érkeztek a kisz kongresszusára

s/fé la

1976.május 7.

a magyar kommunista ifjusági szövetség szombaton kezdődő ix.kongresszusára pénteken budapestre érkezett a bolgár dimitrovi Kisz... küldöttsége bojcsó ~~szes~~janovnak, a központi bizottság első titkárának vezetésével és a lengyel szocialista ifjusági szövetségek föderációjának delegációja, amelyet zdzislaw kurowski a föderáció elnöke vezet. a küldöttségeket a ferihegyi repülőtéren dr.maróthy lászló, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára fogadta.

ugyancsak budapesten tartózkodik már a jugoszláv szocialista ifjusági szövetség, a koreai szocialista dolgozó ifjusági szövetség, a kubai ifju kommunista ifjusági szövetség, a mongol forradalmi ifjusági szövetség, a román kommunista ifjusági szövetség és az ndk-beli szabad német ifjuság küldöttsége. megérkezett a belga kommunista ifjusági szövetség, a chilei kommunista ifjusági szövetség, a dán kommunista ifjusági szövetség, a finn demokratikus ifjusági szövetség, a finn központi szocialdemokrata ifjusági szövetség, a nyugat-berlin-i szabad német ifjuság, a szocialista német munkásifjuság küldöttsége, a norvég kommunista ifjusági szövetség, az osztrák kommunista ifjusági szövetség és a svéd kommunista ifjusági szövetség küldöttsége is. a vendégeket érkezésükkor a magyar kommunista ifjusági szövetség vezetői fogadták. /mti/

-.-

-64-

az ir conolly ifjusági mozgalom, nagy-britannia kommunista ifjusági szövetsége

21.45/fé

2200

bb.89. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

fé la

1976.május 7.

- 85. befejeződött az akadémia közgyűlése
- 86. időjárásjelentés
- 87. barátsági nagygyűlés a xviii.kerületben
- 88. külföldi vendégek érkeztek a kisz kongresszusra
- 89. hírjegyzék/mti/

-.-

21.55/fé

-v é g e -

2200

-65-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy, lakatos erzsébet